

Jó Pajtás

OKTÓBER 1.

AZ IDŐSEK VILÁGNAPJA

Jó Pajtás

**A jövő heti Jó Pajtás
címlője és posztere**

Formula-1: Fisichella a Ferrarinál folytatja a szezon hátralevő részében

A Formula-1-es Ferrari-istálló a szezon végéig szerződteti Giancarlo Fisichellát, a Force India olasz pilótáját. „Egy olasz legnagyobb álma, hogy a Ferrarinál versenyezzon, nem állhatunk ennek az útjába” – nyilatkozta kedden Vijay Mallya, a Force India csapatfőnöke. A 36 éves Fisichella a Magyar Nagydíj július 25-i időmérő edzésén súlyos balesetet szenvedett Felipe Massa helyét veszi át a maranellói istállónál, amely a brazil pilóta pótlására eddig az olasz Luca Badoert alkalmazta, aki azonban nem tudott maradandót alkotni.

Áprily Lajos

Öregek az őszi parkban

Nem hűvös még szeptemberünk szele,
sütkérezhetnek padjukon nyugodtan.
Bot van kezükben. Némelykor vele
a homokot túrják szórakozottan.

Weöres Sándor

Öreganyó

Ha tücsök leszek, fekete tücsök,
majd megállj, még visszahívnál –

Nem lesz, aki ágyba küldjön
és az orrod megtörölje,
mászálhatsz a kerítésen,
pottyanhatsz a csunya földre.
Jó lesz, jó
neked is, nekem is jó...

Lesz akkora házam, mint a makk-héj,
meg se mutatom neked,
holdfényt fonok békarokkán,
mák-olvasót pergetek.
Jó lesz, jó,
neked is, nekem is jó...

Majd kérnél tőlem süteményt, de
nem ülök a pamlagon:
nedves fű
közt lakom,
harmatgyöngy
ablakom,
majd megállj, még visszahívnál –

Zene, zene, zene

Szeretjük a zenét. Szeretjük, mert jókedvre derít, mert magával ragad, mert bánatunkban megvigasztal.

Az ókori irodalmi emlékekben, mesékben, mítoszokban zengenek csodatevő hatalmáról: Orfeusz énekével hozta vissza kedvesét az alvilágból, Vejnemőjnen vadakat szelídített meg hárfájával, sőt, mint tudjuk, sebet gyógyítani síppal, dobbal, nádihegedűvel is lehet. Nekem ajándék egy szép hangverseny. Valamikor iskolám zenetanárnője megszervezte, hogy havonta Újvidékre menjünk valamilyen zenei előadásra. Néhány évvel ezelőtt még Budapestre is elutaztam barátnőm zongoraművész fiának a koncertjére.

A péterrévei Samu Mihály iskola tanulói is szeretik a zenét, szeretnek hangszereken játszani. Mivel Péterrévén nincs zeneiskola, így Óbecséről, Adárról járnak a tanárok, hogy zongorázni, hegedülni tanítsák a tanulni vágyókat.

Tóth Piroska magyartanár nő diákjai fogadnak, összesen kilencen: a nyolcadikos **Sívó Dzsane**t, **Virág Dávid**, **Albert László**, a hetedikes **Papp Edina**, **Csasnyai Zsófi**, **Solymosi Adrienn**, a hatodikos **Kovács Lotti**, **Hegedűs Csongor** és **Kovács Árpád**.

Dzsane kedveli a zenét, szeret énekelni, zongorázni tanul.

– Mikor eljön a barátnőm, jól elszórakozunk, zenét hallgatunk. Főleg a lassúbb zenét kedveljük. CD-ről Mozart-darabokat szoktunk hallgatni... Két éve zongorázom is.

– Én már hat éve zongorázom – jelenti ki Edina –, mégpedig Adárról jön a zongoratanár nő, ő tanít bennünket. A Mozart-darabokat én is kedvelem. A nyáron voltam itt, Péterrévén a Tisza-táborban, s megtanultam gitározni is. A tábortűz mellett vidám dalokat, örökzöld melódiákat énekeltünk.

Zsófi olyannyira kedveli a zenét, hogy a zenei pályát fogja választani.

A testvérem a Zeneművészeti Egyetem hallgatója – kezd a mesélésbe Zsófi –, s mikor ott voltam Budapesten, elmentünk a Művészetek Palotájába Kocsis Zoltán zongoraművész koncertjére. Nagy élmény volt hallgatni a muzsikát. A tévében is láttam már, de élőben hallgatni sokkal nagyobb élmény. Különbözik a népzene is kedvelem. Én is a zenei pályát választom.

– Mint Edina, én is elsős korom óta járok zeneiskolába – mondja Adrien –, de nem vagyok komolyzene-rajongó. Azért szeretem Mozartot, Beethovent. A diszkózenét is kedvelem, s szeretek énekelni, táncolni. Meg a népzene! A csoportunk volt már első is a Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedőn.

Lotti még tanulás közben is zenét hallgat, annyira szereti a zenét. Meg hegedűn is játszik. No nem egészen úgy, mint a hegedű hercegnő.

– A szórakoztató zenét szeretem hallgatni – jelenti ki Lotti –, mert jókedvre derít, s kedvet kapok a tanuláshoz. Igaz, azt mondják a nagyokosok, hogy elvonja a figyelmemet a tanulástól. Nálam ez nem így van: éppen kedvet kapok hozzá. Különösen, ha a „tanulós” tantárgyakat kell tanulni, amit nem annyira szeretek. Nekem fontos, hogy a zene mellett tanuljam például a törít, ficit. A hegedűt annak idején azért választottam, mert nagyon tetszik, ahogyan játszik a Princess együttes. Akkoriban én is ilyen énekes szerettem volna lenni. Ma már nem szeretek annyira gyakorolni, de még ezt a két évet befejezem. Különbözik nálunk az egész család zene-rajongó, sőt a hivatásuk is a zenével kapcsolatos. A nagynéném szolféstanár nő, a nagybátyám meg zongoraművész Budapesten.

Csongor is a diszkózenét kedveli, még Óbecsére is elment a nyáron a Rúzs Magdi-koncertre, mikor föllépett a községnapi ünnepségen.

– Nekem a szüleim nem engedik, hogy tanulás közben zenét hallgassak – panaszozza Csongor –, mert azt mondják, akkor nem tudok odafigyelni a leckére. Pedig én is szeretek a zenét hallgatni. A nyáron voltam lakodalomban, ott is jó zene szólt.

Laci mindenféle zene érdeklí, kivéve az operát. Ő meg Törökbecsére ment el, hogy meghallgassa kedvenc együttesét.

– A nyáron Törökbecsén föllépett a Kárpátia együttes – dicsekszik Laci – s nagyon tetszett, nagy élmény volt ott lenni. Különbözik akkor is zenét hallgatok, ha rossz kedvem van. Olyankor fölhangosítom nagyon, s elfelejtem minden gondom, bajom.

Árpád kedveli Brahms, Bach műveit, de szívesen jár koncertekre is.

– Harmonikázom – mondja Árpád –, s nagyon tetszik Brahms 4., 5., 6., 8. tánca, de a Bach-műveket is kedvelem. Legutóbb az óbecsei Városi Színházban voltam a dunaiújvárosi Kamarazenekar koncertjén.

Dávid a modern zenét kedveli. Ha jelentkezik egy dobos, együttest is alakítanak. Mert most már csak az hiányzik.

– Kedvelem a rock-, a metál-, a punkzenét, szívesen járok koncertekre – meséli Dávid. – Fantasztikus volt a Piramis együttes koncertje is, amit legutóbb láttam. Én is gitározom. Jó lenne együttest alakítani, kellene még egy dobos.

Talán elolvassa ezeket a sorokat az óbecsei Bagi Attila, aki dobol, s minden vágya, hogy együttesben játszon.

Koncz Erzsébet

A zene világnapján

A zene ősidők óta része az ember életének, nélküle talán el sem tudnánk képzelni mindennapjainkat. Alig van olyan pillanat, melyhez ne társulhatna dallam, hogy segítsen a nehéz órákban vagy fokozza jókedvünket. Legyen bármilyen stílus, gyors vagy lassú tempójú, agresszívebb vagy lágy dallamú, gitáron vagy szimfonikus zenekar által eljátszott, a zenében mindenki megtalálja önmagát. Egymást váltották a különféle korszakok, ezzel együtt a zenei stílusok, de minden korban születtek gyöngyszemek, melyeken generációk nevelkedtek, melyek melódiai és mondanivalója több évtized után is képes megérinteni valamit bennünk. Dalok, melyekről nem lenne szabad megfeledkezni a modern kor zenéi mellett sem. A zene világnapja talán ezt az üzenetet is kicsit magában foglalja, persze erről is megkérdeztük a szabadkai Majsai Úti-iskola hatodikos és nyolcadikos tanulóit, **Piszanity Anitát, Faragó Nikolettát, Varga Arielt, valamint Siflis Annát, Bodócsi Beátát és Szabó Beátát.**

Mint a legtöbben, Ariel is azt vallja, hogy a zene nagyon fontos szerepet játszik az életében, és nem múlik el nap, hogy ne hallgatna zenét.

– Általában rap- és rockzenét hallgatok, a kicsit keményebb hangzás áll hozzám a legközelebb. A zene számomra szórakozás, mindig felvidít, és sokat segít, ha szomorú vagyok. Tulajdonképpen minden pillanathoz illik a zene, és nem tudnám elképzelni az életemet nélküle. Mivel más zenei stílust nem nagyon szeretek, ezért nem is hallgatok mást, persze, ha hallok valami mást, például a színházban vagy a tévében, nem zavar – mondja Ariel.

Anna a musicaleket szereti leginkább, és bár mindent meghallgat, a musicalek között mindig talál olyan dalt, ami illik az adott hangulatához. A nővérének köszönhetően ismer-te meg ezt a világot, akivel rengeteget járt színházba már kicsi korától kezdve.

– Persze nemcsak ilyen dalokat hallgatok, szívesen elmegyek különféle koncertekre is, a hazai előadók ilyen téren elérhetőbbek, de az a véleményem, hogy a külföldiek talán színvonalasabb zenét csinálnak, valahogy jobban odafigyelnek rá, bár igaz, hogy egyes daloknak nincs mélyebb mondanivalója. Ezzel szemben a musical sokkal tartalmasabb. A népzene-t nagyon fontosnak tartom, mert a kultúránk része, de az is igaz, hogy nem nagyon hallgatok, míg a klasszikus zene már egy kicsit közelebb áll hozzám, hiszen a musicalek is kapcsolódnak hozzá.

Szabó Beáta mindennapjai is zenével tel-nek, sokszor még tanulás közben is szól valami a háttérben. Főleg a rockot és a punkrockot szereti, de más zenét is szívesen meghallgat, és nagyon sok kedvenc dala van.

– A hazai előadókat nem nagyon hallgatom, de az ismertebb dalok hozzám is eljut-nak. A régebbi zenéket nem nagyon ismerem, bár nem kellene őket elfelejteni, hiszen sokan ezen nőttek fel. Akik szeretik a régi dalokat, átadják másnak ezt a szeretetet, és így azok nem merülnek feledésbe, de az is igaz, hogy például én sem igazán törekszem arra, hogy való-ban megismerjem a korábbi zenéket. Érdekes, hogy a komolyzene jobban fennmaradt, míg a könnyűzenében állandóan születnek újabb és újabb dalok, a régieket pedig lassan elfelejt-jük. Nem is tudom, talán a klasszikus zenében van valami olyan, ami jobban megfogja az embereket – véli Beáta.

– Nagyon szeretem a zenét, és nem tud-nék lemondani róla, mert minden pillanatban szükségem van rá. Nekem is vannak kedvenc előadóim, és van néhány nagyon tehetséges zenész, akiket nem hallgatok, de elismerem a tudásukat. A zene világnapját szerte a világon egész napos koncertekkel kellene megünne-pelni, ahol nemcsak a modern előadók lépné-nek fel, hanem hallanánk a régebbi zenéket,

és más stílusokat is, mert az élő zene nagyon jó dolog, ahogy az is, hogy sokan vagyunk egy helyen, és ugyanazokban a hangokban leljük örömeinket. Ez összeköti az embereket – mondja Bodócsi Bea.

Anita is sok mindent meghallgat, de első-sorban a rapet szereti.

– Nem tudom megmondani, miért más a rap, de tetszik, hogy azok, akik ebben stílusban zenélnék, felvállalják ezt a hangzást. A magyar előadóknál azt is értem, miről énekelnek, és a szövegek is tetszenek. Persze attól függően válogatom meg a zenéket, hogy éppen milyen hangulatban vagyok, de szinte mindig a rap-zenében találok meg önmagamat. Ezért más már kevésbé jut el hozzám, még akkor is, ha fontosnak tartom megőrizni a régi idők zené-jét is, legyen szó klasszikus vagy népzeneről. Mindig lesznek olyanok, akik ezeket is hallgat-ják, és így azt hiszem, ezek a zenék a jövőben is megmaradnak és ismertek lesznek. Szerin-tem is sok koncertre lenne szükség a világnap alkalmából, akár több napig is lehetnének zenei események, ahol minden hallható lenne, úgylis kevés van belőlük – jelenti ki Anita.

– Én is állandóan zenét hallgatok, és szerin-tem mindaz, amit a zenétől kapok, semmivel sem pótolható. Főleg a hazai és angol előadókat hallgatok, van néhány rockegyüttes, akiknek ismerem a dalait, de túlnyomórészt a mai modernebb zenéket követem. A régi zenéket, ha úgy alakul, meghallgatom, de nem az én világom, nem is nagyon tudom, hogy az én szüleim mit hallgattak régen, sőt, ők is egyre a modernebb zene felé fordulnak. Viszont fontosnak tartom, hogy a fiatalabb generációk is megismerjék a régi értékeket, mert régen is születtek olyan dalok, amelyeket minden-kinek ismernie kellene. Talán a feldolgozások által közelebb lehetne hozni a fiatalokhoz eze-ket a dalokat – mondja Nikoletta.

Sztojánovity Livia

Szítál a köd

A párás reggelek után déltájban még langyosan cirógnak az őszi napsugarak. A szilvaillatú levegőben ökörnnyál úszik, a legelő felett pedig a nemrég érkezett darvak krúgató kiáltásait sodorja a szél. Ősz van, a nyárnak már csak az emléke él, ezt talán az újra a padokban ülő diákok érzik a legjobban. Néha ugyan fel-felvillan még egy-egy szép kirándulás, emlékezetes csónaktúra képe, de szerte is foszlik nyomban, ha az ablakon át az udvaron álló fákra tekintenek, amelyeknek sárga levelei szinte folyamatosan hullnak a földre.

A hétvége azonban változatlanul sok élményt kínál azoknak, akik vállukra veszik a hátizsákot, nyakukba akasztják a távcsövet, és elindulnak, hogy legalább néhány órát a friss levegőn, a szabadban töltsenek. Messziről piroslik a hecsedlivel teli vadrózsabor, hamvaskéken kínálja kissé fanyar, de nagyon kellemes ízű gyümölcsét a kökény, míg a faluszélen repülő varjú dióval a csőrében igyekszik a kis erdő felé.

A településeken ősszel felbukkanó varjak rendszeresen átkutatják a diófákat, és a következő tavaszon a kertek alatt vagy a földutak mentén megjelenő apró csemeték mindig egy-egy éhes, de kissé ügyetlen varjúnak köszönhetik életüket. Kiejtette ugyanis a csőréből a fáról lecsípett diót, amely az avarba hullott, kicsírázott, és a kis csemete, ha a szerencse továbbra is mellé szegődik, idővel fává növekedhet.

Szeptemberben a háremükre féltékeny szarvasbikák orgonálnak a színesedő, tarkára változott erdőben, míg októberben a tundrák felől érkező vetési ludak és nagy lili-

Vetési ludak V betűje

Darázspók hálója

kek gágogó „V” betűi úsznak a felhők alatt. A kerítés mentén, a fekete üröm magasra nőtt tövei között feszülő hálójában zsákmányra vár a darázspók, esténként róka oszon a kertek alatt, és óriási, több ezer madarat számláló seregélycsapatok húznak a nádas felé. Rövidülnek a nappalok, egyre hosszabbak az éjszakák, és hajnalra néhány olyan sűrű köd ereszkedik alá, hogy a legelő öreg fűzfái csak az utolsó pillanatban bontakoznak ki a nedves, szürke semmiből.

Akkor se mondjunk le a kirándulásokról, ha reménytelenül távolinak

látszik, hogy ismét hosszabbá váljanak a nappalok, felcsendüljön a Zsuzsánna-napi pacsirtaszó, és újra repüljenek az áttelelt citromlepkék. Tervezzük meg előre, hova érdemes menni a hét végén! Bármennyire kellemetlen a szítáló eső, az utakat borító sár vagy a mindent elborító, hullámzó ködfüggöny, fedezzük fel az őszi túrák különleges hangulatát. Húzzunk gumicsizmát, vegyük fel az esőkabátot, és menjünk a szabadba!

A ködös tisztáson bőgő szarvasbika látványa vagy az alkonyatkor a legelőn pocokokra vadászó róka biztosan emlékezetes marad.

Sch. E.

Kökény

Daru

Szarvasbika

A levegő akrobatája

Feltűnően jó tájékozódási képessége miatt a szigetlakók postalambként használták sok évszázadon át a fregattmadarat, a tengerészek számára pedig biztos jele volt a szárazföld közelségének egy-egy ilyen szárnyas megjelenése. Az ötféle fregattmadárfajtából az úgynevezett pompázatos fregattmadár a legnagyobb testű, súlya eléri a másfél kilogrammot. A forró égővi tengerek lakója, főként Dél-Amerika középső, keleti partvidékén, a karib-tengeri, a Galapagos- és az Azori-szigeteken terjedt el. Ez a 95–115 centi hosszú, csillogó, fekete tollazatú madár azért különleges, mert meseri módon repül. Kiterjesztett szárnyaival vitorlázva kutat a tenger közvetlen felszíne fölött, hogy hihetetlen gyorsasággal csapjon le zsákmányára, a vízből felbukkanó halakra, medúzákra, de még a fiatal teknősök sincsenek biztonságban éles csőrétől. Akrobatikus repülési képességét szárnyai nagy feszítávolságának (kiterjesztve átlag 230 cm) köszönheti. A leszállás azonban a súlya miatt nehézségeket okoz a levegőben oly könnyű röptű madárnak: a földre lejutva cset-

lik-botlik, s mivel testtömegének felét mellizomzata teszi ki, gyenge lábaival nehezen vonszolja hatalmas, a légi életmódhoz idomult szárnyait.

Nem véletlenül választotta Charles Baudelaire, a nagy szimbolista francia költő a költők jelképéül e madarat, s írta meg róla az albatrosz című versét. A fregattmadarat hajómadárnak vagy albatrosznak is nevezik. A pompás jelzöt pedig látványos légi mutatványának köszönheti (a tengerből felbukkanó halakat boszorkányos gyorsasággal és hihetetlenül pontosan kapja el), valamint vörös, fel-

fújható torokbőrének. Ez a bőrfelület a hím madáron feltűnő, piros színben pompázó, hatalmas ballonná alakul. A nőstény egyetlen, tíz dekagrammos, fehér héjú tojást rak a fészekbe, amelyet a két szülő negyven-ötven nap alatt közösen költ ki. Más madaraktól eltérően a fészket is együtt építi a pár, általában alacsonyabb cserjékre. A hím gyűjti össze a fészek anyagául szolgáló csontot és gallyat, a szorgalmas tojó pedig megépíti a kikelő fióka otthonát. A kopasz, gyámoltalan kismadarat a szülők négy-öt hónapig felváltva etetik. Az élelemszerzésnek – mivel a szárazföldön kell maradniuk – speciális módját alakították ki erre az időre. A fregattmadarak ilyenkor ugyanis kalóz módjára a más madara (sirály, pelikán) által elejtett zsákmányt ragadják el. Bandába verődve körbekerítik a levegőben a kiszemelt madarat, és addig ijesztgetik, amíg a zsákmányt el nem ejti, a legfürgőbb szárnyas pedig még a levegőben megkaparintja az etetésre szolgáló falatot. Bár a fióka öt hónap után elhagyja a fészket, és kortársaival csoportosan repülni tanul, még további hat hónapig a szülei felügyeletére és táplálására szorul.

Az ollót nem az ember találta fel, hanem a szabóméhek. Ez a zümmögő népség orgona- vagy rózsalevéllé béleli a fészket. Amint a méh a kiszemelt borkorhoz ér, hirtelen meglovagolja valamely levél élét, és éles szájszerveivel pillanatok alatt szabályos karéjt kanyarít ki belőle. Utána a levéldarabkát lábai közé fogja, és zsákmányával nyílsebesen eltűnik fészke irányába.

S ha már a szabókról van szó, említsük meg a varrótű feltalálóját, a varrómadarat is. Ez az apró madárka széleinél fogva két nagy levelet fűz össze úgy, hogy a csőrével fűrt lyukon fűszálat, növényi rostokat húz kereszt-

Feltaláló állatok (1.)

tül. Így a fán függő levélzacskó keletkezik, s ebben készíti el a madár, növényi szőrökből, gyapjuszálakból álló csinos fészket.

A homoki hernyóölő darázs pedig a kalapács feltalálója. Ez a darázs járatokat ás a földbe, és abba egy-egy megbénított hernyót hurcol, majd belé rakja petéit. Hogy az ivadékok fejlődése közben semmi se zavarja, a darázs a járatot bekaparja, majd a földet alaposan ledöngöli. E célból kalapácsként egy kis követ használ, amelyet állkapcsai közé fog.

(Folytadjuk)

HOROG

Pályázatunkra érkezett

Horgászni voltunk

A nyári szünet egyik szombatján apuval horgászni indultunk. Hajnali kettőkor keltünk, és mentünk Oromra. Vittünk magunkkal vobler, gilisztát, csontkukacot, 1 kg halkaját és három horgászbót. Fogtunk egy 6 kg-os halat. Nekem az egyik hal elvitte az úszómat, én meg rárántottam, és fél óra hosszáig fárasztottam. Nagy hal akadt az én horgomra is.

Eljött az este, menni kellett haza. Anya megörült a sok halnak.

Tót Andor

A pukámmal a nyári szünet egyik szombatján pecázni mentünk Topolyára. Hajnalban ébresztett. Nagyon izgatottan öltöztem fel. Elindultunk.

Mire kiértünk a tóra, már hajnalodott. Bedobáltuk a horgokat a vízbe. Az én feladatomból az volt, hogy figyeljem az úszókat. Egyszer csak láttuk, hogy az egyik pecabot ide-oda himbálódzik. Gyorsan felhúztam, és egy nagy kárász ficánkolt a levegőben. Nagyon örültem neki. Le is fényképeztek a hallal. Apának nem sikerült semmit fognia.

Aztán összepakoltunk, és hazamentünk. Otthon nagy örömmel fogadtak. Nagyon tetszett anyukámnak a hal. Vacsorára megettük.

Golic Attila

Szombat volt. Hajnali négykor óracsőrgésre ébredtem. Először nem tudtam, hogy mi történik, de aztán rájöttem, hogy szombat van és horgászni megyünk.

Szerettem volna még lustálkodni, de tisztában voltam vele, ha így nyúlok, nem mehetek horgászni. Mire felkészültünk öt óra lett. A cicámat, Jeryt is magunkkal vittük, mert elég jól tud horgászni. Fél hatkor már tele van horgászokkal a Palicsi-tó partja. Sokat sétáltunk, mire helyet találtunk. Végül egy mólón telepedtünk le. Apa ment előre két horgászbóttal, én egyedül, anya és a húgom, Luna mögöttünk Jeryvel bandukolt. Apa két kárászt fogott, én pedig egyet.

Ha hiszitek, ha nem, Jery fogott a legtöbbet: hatot. Jery technikája: a mancsára, vagyis a karmaira két kis gombóc kenyeret teszünk, és ő ezt a vízbe nyomja.

Találjátok ki, hogy ki lakott jól legjobban!

Bencun Mia

Egy reggel a Ludasi-tóra mentem horgászni apával. A tóparton találtunk egy jó helyet. Az egyik horogra gilisztát fűztem, a másikkra pedig kenyérgombóckát tettem. A horgokat a vízbe dobtam, és vártam, hogy az úszó megmozduljon. Mindenki csendben volt, csak a madarak csicseregetése hallatszott. Pár rángás, és a horgom le is merült. Megrántottam a pecabotot, mert éreztem, hogy fogtam valamit. Lassan húztam felém, és egyszer csak előbukkant egy ponty feje. Gyorsan megfogtam a szákot, és kiemeltem az első fogásomat a vízből. A ponty legalább félkilós volt. A délelőtti folyamán még nyolc halat fogtam.

Büszkén vittem haza őket, anya finom halvacsorát csinált belőlük.

Besnyi Botond, 4. c osztály, J. J. Zmaj-iskola, Szabadka

Lombikcsík

Magyarországi halszakértők sikeresen végrehajtották a réticsík mesterséges szaporítását. Müller Tamás és Demény Ferenc már évek óta a veszélyeztetett, ritka és a kihalás peremére jutott őshonos halfajok szaporításával foglalkozik. Korábban, évekig tartó munka eredményeként, megoldották a széleskárász és a compó mesterséges szaporítását is.

Demény Ferenc

A húsznapos réticsíkivadék

Amikor mesterségesről halunk, azonnal valami boszorkányság jut eszünkbe. Adott esetben azonban ilyesmiről szó sincs. A módszer valójában nem tartalmaz semmit, ami nem a természetes. A szakemberek csupán annyi beavatkozást eszközöltek, hogy az anyahalakat, később az ivaranyagot, majd a lárvát és az ivadékat is ellenőrizték körülmények között tartják. Ezeknek a körülményeknek a meghatározása viszont sok tudást, és még több munkát igényel.

A munka célja, hogy csikból, széleskárászból, compóból idővel ismét legyen vizeinkben, úgy, mint ahogy apáink, nagyapáink idejében volt.

Pályázatunkra érkezett

A nagy fogás

Szép őszi délután volt. A nap ragyogóan sütött, minden olyan csendes volt.

Gondoltam magamban, hogy ez tökéletes idő pörgetésre. Eldöntöttem, hogy kimegyek a Duna-Tisza-csatornára szerencsét próbálni. Úgy éreztem, hogy lesz fogás. Elkezdtem készülni. Elővettem a pecatáskámat, kiválogattam a legjobb csalikat, fogtam a horgászbót és elindultam. Mikor kikerültem a vízpartra, először is kerestem egy szép helyet, ahol nyugodtan pörgethetek. Felszereltem a botot, szerencsét kívántam magamnak, és bevettem a csalit. Lassan kezdtem vontatni, de kapás nem volt. Utána csak dobáltam, de mindhiába, egy hal sem akadt a horgomra. Kicseréltem a csalit, és elmentem másik helyre, hátha ott szerencsém lesz. Itt is csak dobáltam a csalit, de hal nem akart rákapni. Ismét tovább mentem, de ekkor már nagyon türelmetlen voltam. Csak dobáltam, dobáltam, de

kapásom nem volt. Már a tizedik helyre értem, és úgy döntöttem, hogy ez lesz az utolsó próbálkozás. Ha itt sem lesz hal, akkor hazamegyek. De mintha valami azt súgta volna, hogy csak próbálkozzak még. Mikor bedobtam a csalit, és kezdtem felcsévélni a zsinórt, úgy éreztem, mintha elnehezedett volna a szerelék. Tudtam, hogy nagy hal akadt rá. A szívem elkezdett hevesen dobogni, a lábaim remegtek. Erősen markoltam a botot, a hal pedig ide-oda rángatta. Nehezen húztam partra. Egy hatalmas balin volt. Összepakoltam, a halat a táskába tettem, és hazaindultam. Otthon, mikor a mérlegre tettem a zsákmányt, majdnem 3 kilót nyomott.

Ez a balin a legnagyobb halaim közé tartozik. Még ma is, ha rágondolkodok, bizsergést érzek a kezeimben. Úgy, mint amikor kifogtam.

**Tadián István, 6. osztály
József Attila-iskola, Bácskertes**

Október 1.

Ma Malvin, Rómeó, Ludovika, Terézia napja van.

Malvin

Germán eredetű összetett név, a németben a Malwin férfinév női párja a Malwine. Jelentése: a jog barátja.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinosított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

1991. október 1. (18 éve történt)

Az idősök világnapja. Az ENSZ-közigyelés határozata alapján ezt a napot az idősök világnapjaként tartják számon.

1908 (101 éve történt)

Henry Ford bemutatta első, széles tömegeknek készült autóját, a T-modellt, melynek ára 825 dollár volt.

1941 (68 éve történt)

Megjelent a Magyar Csillag című folyóirat, amely a Babits Mihály halálával megszűnt Nyugat helyébe lépett.

Október 2.

Ma Petra, Tamás, Árs, Berengár, Tomaj napja van.

Petra

A név eredetére vonatkozóan több magyarázat létezik, egyik szerint, héber, görög, latin eredetű név. Jelentése: kőszikla. Másik magyarázat szerint, a Petronella önállósult becézése. A harmadik feltevés szerint, a Péter férfinév női párja.

Őrs

Török, magyar eredetű, régi magyar személynév. Törzsnévből keletkezhetett, a magyarokhoz csatlakozott három kabar törzs egyikének a nevéből. Jelentése: férfi, hős.

1761 (248 éve történt)

Meghalt Mikes Kelemen memoíríró, műfordító, a 18. századi magyar próza-irodalom legnagyobb alakja.

1904 (105 éve történt)

Megszületett Graham Greene angol író. Ismertebb – megfilmesített – alkotásai: A csendes amerikai, A kezdet és a vég, Utazások nagynénémmel, Tiszteletbeli konzul, Our Man in Havana, Ledőlt bálvány, A félelem minisztériuma.

1945 (64 éve történt)

Egy tízéves kislány először szerepelt tehetségkutató versenyen, második lett, és öt dollárt kapott a produkcióért. A kislányt Elvis Presleynek hívták.

Október 3.

Ma Helga, Ignác, Gertrúd, Ilián, Jozefa, Mária, Teréz, Terézia napja van.

Helga

Északi germán eredetű név. Jelentése: megszentelt, egészséges, boldog.

Ignác

Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

1990. október 3. (19 éve történt)

A német egység napja, a Német Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepe. A második világháborúban vesztés Németországot 1945-ben megszállták a szövetséges hatalmak. A hidegháború korszakában, 1949-ben az amerikai–brit–francia zónából létrejött a Német Szövetségi Köztársaság, míg az orosz zónában megalakult a Német Demokratikus Köztársaság. 1961-ben az NDK vezetőinek határozatára a Berlint kettéosztó határ mentén falat húztak. Ezt 1989 novemberében a nép lerombolta, és megindult az egyesítési folyamat. Miután a II. világháborúban szövetséges, majd megszállt országok vezetői megegyeztek az ország békés egyesítésében, 1990. október 3-án helyreállt a német állami és nemzeti egység: egyesült az NDK és NSZK.

1929. október 3. (80 éve történt)

I. Sándor a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság nevével Jugoszláv Királyságra változtatta. A balkáni államot megalapítása, 1918. 12. 1. óta Szerb–Horvát–Szlovén Királyságnak nevezték. I. Sándor király egy államcsíny révén növelte hatalmát és „királyi diktatúrát” vezetett be, amely az erősebb nemzetiségpolitikai centralizációra irányult. Felfüggesztette az alkotmányt, megszüntette a sajtó- és gyűlekezési szabadságot, feloszlatta az országgyűlést, mivel annak antidemokratikus működését zavarta az alkotmányos jogok mellett fellépő horvát nacionalisták obstrukciós politikája.

Október 4.

Ma Ferenc, Aranka, Hajnalka, Fodor napja van.

Ferenc

Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Franciscus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

Hajnalka

19. századi névalkotás a hajnal közséből. Ez a kicsinyítő képzős név egyben virágnév is.

1228 (781 éve történt)

Assisi Szent Ferenc olasz katolikus rendalapító, költő ünnepe. Ő Olaszország védőszentje, a kereskedők, a szegények, a szociális munkások, a környezetvédők és az állatok patrónusa.

1582 (427 éve történt)

A legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregoriánus

naptárreform, amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte. A naptárreform a julianus naptár bevezetése óta a napév és a naptári év eltolódásából adódó tíznapos időeltolódást szüntette meg. Megtartották azt a szabályt, hogy minden olyan év, amelynek utolsó két számjegye négygyel osztható, szökőév legyen. Ha minden 400 évben három szökőévet kihagynak, akkor a naptár még jobban hozzáigazodik a napévhez, így az eltérés csak 3333 évenként egy nap lesz.

Október 5.

Ma Aurél, Attila, Pálma napja van.

Aurél

Latin eredetű név, az Aurelius római nemzetségnévből származik. Jelentése: aranyos.

Attila

Germán, közelebbről gót eredetű. A hun fejedelem, Attila igazi nevét nem ismerjük, a seregében és udvarában szolgáló germánok nevezték a nagy uralkodót Attila, azaz „atyuska, apácska” néven. A gót atta szó kicsinyítő képzős származéka.

1882. október 5. (127 éve történt)

Megszületett Robert Hutchings Goddard amerikai feltaláló, a modern rakétatechnika atyja. Robert Hutchings Goddard már 1907-ben tanulmányt írt a bolygóközi űrrepülésről, 1914-ben pedig két szabadalmat is kapott: egy többlépcsős rakétára és a folyékony üzemanyagú rakétára. 1926-ban sikerült először kilőnie (két és fél másodpercre, 184 láb távolságra és 41 láb magasra) a világ első folyékony meghajtású rakétáját. 1935-ben sikerült rakétájával átlépnie a hangsebességet. Összesen 214 szabadalommal rendelkezett, sok találmánya képezi a modern rakétatechnika alapjait.

1921 (88 éve történt)

Megalakult a nemzetközi PEN Club. A szervezetet Londonban hozták létre; az alapító angol írók egyik célkitűzése az volt, hogy más országok íróit is hasonló irodalmi szövetségek létrehozására ösztönözzék.

Október 6.

Ma Brúnó, Renáta, Csaba, Berény napja van.

Brúnó

Ófelnémet eredetű név. Jelentése: barna, barnamedve.

Renáta

Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése: újjászületett.

1849 (160 éve történt)

Az 1848–49-es szabadságharc végén jelentő világios fegyverletétel után a császári haditörvénszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a bukást követően kerültek osztrák fogságba.

1459. október 6. (550 éve történt)

Megszületett Martin Behaim felfedező és térképész, az első földgömb megalkotója. A nürnbergi kereskedőcsaládból származó Behaim tanulmányai elvégzése után Lisszabonba ment, ahol portugál hajósokhoz csatlakozva, részt vett az Indiába vezető tengeri út felkutatásában. 1492-ben, elsőként ábrázolta a Földet gömb formában.

Október 7.

Ma Amália, Márk, Mária, Márkus, Szergiusz, Bekény, Engelbert, Gerold, Rodion, Vendelina napja van.

Amália

Germán eredetű név, az Amal- kezdetű germán női nevek önállósult, német becéző rövidülése. Jelentése: az Amalok, gót királyi család nevéből való, védelem.

Márk

A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

1942 (67 éve történt)

Budapesten megszületett Halász Judit színművésznő.

1959. október 7. (50 éve történt)

Először közvetítettek képeket a Hold sötét oldaláról (Luna-3 űrszonda). Az első kép 63 500 km-ről készült. Összesen 29 kép készült, ezek igen kis felbontásúak voltak, de a képződmények közül sok azonosítható volt. Az mindjárt kiderült, hogy a Hold túloldala másfajta, mint a látható: elsősorban a sötét tengerek hiánya feltűnő.

Az elsüllyedt földrész

Az Atlantisz, az egykor létezett, majd elsüllyedt földrész még ma is a világ egyik legnagyobb rejtélye. Sokan kétségbe is vonják, hogy egyáltalán létezett. Számosan azonban állítják, hihetünk Platónnak, aki leírta a mesebeli világot. A híres filozófus időszámításunk előtt 428 és 348 között élt, és a Timaios és Kritiasz című művében írt az Atlantisz nevű hatalmas szigetről, amely méreteinél fogva akár kontinens is lehetett. A hatalmas királyságban fejlett kultúra volt. Később hódfő birodalommá vált, és az istenek parancsára elöntötte a tenger. Platón Szolontól, az athéni államférfitől hallott a földrészről, aki viszont egy egyiptomi paptól szerezte értesüléseit. Ez azt igazolja, hogy a história szájhagyomány útján terjedt és formálódott.

Egyes feltevések szerint az elsüllyedt világot Heraklész oszlopainál, a mai Gibraltári-szoroson túl, a Kanári-szigetek, Madeira térségében képzelik el. Mások inkább a mai görög Szantorini-szigetet vélik Atlantisz maradékának. Megint mások Brazília őserdeiben keresik nyomait.

Az elsüllyedt földrész tehát évszázadok óta izgatja az embereket, a kutatókat, és a magukat annak tartók képzeletét.

De milyen is volt ez az idilli kontinens? Platón leírása szerint az ott élt nép mesésen gazdag volt, és ez az emberfaj igen nemes volt. A föld bővelkedett természeti kincsekben, nemesfémekben, drágakövekben csakúgy, mint élelemben. Okosak voltak, fejlett technikai vívmányokkal rendelkeztek. Valamennyien Poszeidónnak, a tenger istenének a leszármazottai voltak. Tiszteletére építették az aranytemplomot, amelynek homlokzatát ezüsttel borították. Bent Poszeidón aranyzóbra állt, ahogy harci kocsját irányítja, amelyet hat szárnyas ló húz. A templom közelében forró- és hidegvízű forrás táplálta a gyűjtőmedencéket és a fürdőket. A templom mellett állt egy palota és ezeket három víz- és falgyűrű vette körül, ezekből nyílt egy csatorna, amelyen a tengerre lehetett kihajózni. A lovaknak nagy kultuszuk volt, lóversenypályákat alakítottak ki, lóversenyeket rendeztek. Az uralkodót külön testőrség védte, elit gárdájuknak közvetlenül az akropoliszban, a palota mellett adtak helyet. A hatalmas körgyűrű mögött óriási kikötő működött, örökösen kopácsoltak az ácsok, zajongtak a kereskedők, javították és építették a hajókat, cserélték az árukat. Pezsgett az élet mindenütt. Máig megválaszolatlan a kérdés: miként érte el ez a nép ezt a fejlettségi fokot, hiszen sok mindenben évszázadokkal megelőzték korukat... A történelmi források alapján ugyanis műszakilag jóval fejlettebbek voltak, mint az őket követő civilizációk. Hajózásban megelőzték a földközi-tengeri népeket, a vízvezeték létesítése jóval későbbre tehető, a fürdőkultúra kialakulása ugyancsak. Kérdés, hogyan olvastották a rezet, amellyel az épületek falát borították?

Egy rajzoló ilyennek képzei az Atlantiszt

Egyesek itt vélik megtalálni az elsüllyedt földrészt: Madeira-sziget

És persze kérdés az is, hogyan ért véget ez a hihetetlenül fejlett világ? Robbanás, földrengés, szökőár vagy az istenek akarata okozta vesztét? Biztosan nem tudjuk. Azt azonban igen, hogy sokan szentelték idejüket, erejüket és vagyonukat a rejtély megoldására, az elsüllyedt földrész felkutatására.

1967-ben egy görög professzor ásatásokat végzett az Égei-tenger egy apró szigetén, Szantorinon, ahol egy nagyváros központjára bukkant. Emeletes házakat is talált, amelyek szobáinak falát freskók díszítették. Rögtön megindult a találgatás, de végül kiderült, hogy ez a város Thíra, egy kereskedelmi központ.

Az 1960-as években Charles Hapgood amerikai történész rábukkant egy 1531-ből származó térképre, amelyen Antarktisz partjait jégmentes szárazföldként tünteti fel. Persze, rögtön megindult a találgatás és sokan bizonygatták is, hogy a mai Antarktisz azonos Atlantisszal. Aztán 1968-ban repülőgépek pilótái a Bahamáknál, Észak-Bimininél arra lettek figyelmesek, hogy a partok mentén épületek emelkednek ki a vízből. A bűvárexpedíciók

kiderítették, hogy a mederben kőépítmények húzódnak, amelyek hatalmas utakat, falakat, piramisokat, kikötőket formáznak. Így magától kínálkozott a feltételezés, hogy az Atlantiszt itt kell keresni. Egyértelmű bizonyítékot azonban mégsem találtak a feltételezésre.

Egy orosz tengerkutató 1979-ben azt állította, hogy a földrészt a Portugália nyugati partjaitól 900 kilométerre fekvő tenger alatti fennsíkon kell keresni. A tengerkutató elmondta, hogy látta a félig leomlott falakat, a gigantikus lépcsősorokat, és szerinte a város elrendezése egybevág Platón leírásával. Később felszínre hozott egy márványdarabot is, de a vizsgálatokról már semmi közelebbi nem derült ki.

Az Atlantisznak tehát máig nincs megfejtése. Nem tudjuk, hogy legenda vagy valóság volt? Egyet biztosan tudunk, hogy mindig izgatja majd az emberek fantáziáját, és mindig lesznek, akik vállalkoznak a kutatásra, felderítésre, még akkor is, ha maguk sem bíznak a megoldásban.

(Tábortűz)

Egy török férfi a világ legmagasabb embere

Egy 247 centiméteres török férfi lett hivatalosan a világ legmagasabb embere – közölte csütörtökön a rekordokat jegyző Guinness. A 27 éves Sultan Kösen a kelet-törökországi Mardinban él. A rész munkaidős földműves csak mankóra támaszkodva tud felállni. A korábbi csúcstartó, a 39 éves ukrán Leonyid Sztadnyik ugyan tíz centivel rávert volna a törökre, de mivel nem volt hajlandó megméret-

kezni, kizárták a „versenyből”. Kösen a rekord adta hírnév folytán abban bízik, hogy végre megtalálja az „igazit” – árulta el Londonban az újságíróknak. „Eddig elég nehéz volt barátnőt találnom. Senki sem akadt, mert rendszerint megijedtek tőlem. Most, hogy híres leszek, végre sok lánnyal akadhatok össze. Szeretnék megnősülni” – vázolta terveit tolmács segítségével.

Egzotikus óriáshalak Hong Kongban

Hong Kongban átkutatják a városi parkokban található tavakat, miután legalább 16 példányt találtak egy akár háromméteresre is megnövő egzotikus halfajból. Ezekről nyilvánvalóan tulajdonosaik szabadultak meg, amikor már túl nagyok lettek.

Pénteken az egyik tavacskából egy egyméteres alligátorcsukát fogtak ki, miután a környékbeliek nem érezték biztonságban magukat tőle, tudósított róla a South China Morning Post.

A vad külsejű lények alligátoréra emlékeztető hosszú orrszúkról kapták a nevüket. Bár a faj példányai húsevők és agresszívak, jelen ismereteink szerint nem támadnak emberre.

Az alligátorcsuka Észak-Amerikában őshonos, Hong Kongban csak otthoni akváriumokba árulják őket, amikor hosszúságuk még nem éri el a 30 centimétert.

Később megnőhetnek akár 3 méteresre és 140 kilogrammosra is.

A Post szerint azóta még 15 példányt találtak más Hong Kong-i parkok tavaiban is.

A kulturális minisztérium pénteken kiadott közleménye szerint a hal környezetvédelmi szempontból nem értékes, és hatással lenne a helyi ökológiára, ha vadon szaporodni kezdene.

„Rendszeresen tisztítani fogjuk a tavakat. A veszélyes halakat eltávolítjuk” – ígérték.

Az amúgy nem veszélyes halakat állatvédőknek és jótékonyági szervezeteknek adják át, amelyek szívesen fogadják be őket.

A pénteken kifogott hal még aznap elpusztult.

A minisztérium mindenkit figyelmeztetett, hogy a megunt halak szabadon bocsátása 2000 dolláros (260 amerikai dolláros) büntetéssel jár.

Merész nyolcéves a levegőben

Egy nyolcéves brit fiú szerdán megkísérelt berepülni a rekordok könyvébe, amikor egy 160 kilométer per órás sebességgel száguldó kétfedelű repülőgép szárnyára szíjazva hasította a levegőt.

Tiger Brewer vágya az volt, hogy a világ legfiatalabb „szárnyjárója” legyen, amikor felállt nagypapa repülőgépére, amely aztán 300 méteres magasságba emelkedett a délnyugat-angliai Cirencester repülőterének közelében.

„Fantasztikus érzés volt, mintha a világ tetején lennék” – mondta később a fiú. „Hideg volt, és fújt a szél, de semmi sem jobb ennél. Az embernél nincs ejtőernyő, csak egy szemüveg.”

A fiú apja, Colin, aki hivatalosan Happy Birthdayre változtatta a nevét, hozzátette: „Idéges volt, és ha felnőttként is viselkedik, valójában még csak nyolcéves. A maga kis mantráját ismételte, hogy: menj el, félelem, és megcsinálta.”

Az esemény szemtanúi most elküldik beszámolóikat a Guinnesshez, akik reményeik szerint hitelesítik a világrekordot.

RÜGYFAKADÁS

Nagyapám

Nagyon szeretem nagyapámat, szeretem ősz haját, magas alakját, görbe lábait, erős, izmos karját, mindig micit viselő fejét.

– Jó ember, csak néha túl okos! – mondja róla nagymamám. Hisz ő ismeri legjobban, vele él már 39 éve. Tudja, hogy van egy:

– Onokáknak való nagytata, akiért a szívét is odaadja.

– Van egy második Antal, aki a rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek való. Ez mindig kedves, segítőkész, beszélgetős.

– Néha van egy olyan Antal is, aki „osztja az észét”, lelkedre beszél, véleményéről szeretne meggyőzni. Növényekről, állatokról szívesen gondot visel. A legjobb tudása szerint karbantartja a gépeket. Nem adja meg magát a betegségeknek.

Hát ilyen az én nagyapám.

Nagy Ábel, 8. osztály, Hunyadi János-iskola, Csantavér

Nagymamám meséje

Minden nagymama szereti az unokáját, mint ahogy engem is szeret az én nagyim. Én vagyok a legfiatalabb, ezért el vagyok kényeztetve. A csokik, a csipszek mindig az én kezembe kerülnek.

Egy délután a szüleim elvittek hozzá, mert Topolyára mentek. A nagyfi nagyon örült, hisz egyedül lakik. Együtt főztünk, tévéztünk, és beszélgettünk a régi időről. A nap végére nagyon elfáradtunk, és lepihentünk az ötvenéves ágyra, amit még a lakodalmukra kaptak. A mama mesélt, milyen csintalan gyermek volt anyukám. Hármán voltak testvérek, de mindegyik kölyök rossz volt. Egy reggel nagyfi elment kenyérért, és mondta anyukámnak és a nagyobbik testvérének, Zoltánnak, hogy vigyázzanak a legkisebbre, Katira, aki még csak hat hónapos volt, és éppen aludt. A nagymama ezt mondta nekik:

– Vigyázzatok a babára, míg nem jövök! Ha felkel adjátok a szájába a cumit, majd visszaalszik!

– Jó, jó – bólogatott édesanyám, és már tolt a mamát. Ahogy elment, anya hosszasan nézte Kati cumiját, és ezt gondolta.

– Még soká ér haza anya.

Azzal kikapta Kata szájából a cumit, és betette a saját szájába. A gyerek hangos ordításba kezdett, de anya rá sem hederített, és cumival a szájában táncolt a szoba közepén, ráadásul még Zolit is táncolni hívta. Mikor mama hazaért, sokáig nézett befelé az ablakon és nevetett.

Ebből a kis történetből megtudtam, hogy édesanyám nagyon csintalan gyerek volt.

Erdődi Ágota, 6. osztály, Dózsa György-iskola, Gunaras

Ismerd meg a mamám!

A nagymamám neve Márta. Amikor megszülettem, már akkor jó kapcsolatot teremtettem vele, mindig mosolygott rám.

Egyszerűen öltözködik, általában kötött pulóvert vagy tréningruhát visel. Magas termetű, sovány. A haja barna, a szeme zöld. Jószívű és kedves. Amit csak tud, megad nekünk. Megígérte, hogy ha a bizonyítványom kitűnő lesz, vesz nekem egy gitárt. Úgy is lett, elmentünk az üzletbe, és megvettük a hangszert.

Az én nagymamám szorgalmas. A család többi tagjára süt, főz, mos, takarít és vigyáz. Jóindulatú, bölcs ember. Mindig azt mondogatja, hogy lassan járj, tovább érsz. Szerintem azért mondja ezt, mert már sok dolgot megtapasztalt az életben, és nem szeret sietni. Bőbeszédű, okos ember. Azt mondja, hogy számolj tízig, és gondold meg, mit mondasz. Szeret tévézni, társasjátékozni, főzni és kirándulni. Amikor tehetjük, együtt vagyunk és társasjátékot játszottunk.

Szeretem a nagymamámat, mert jó ember. Akár egy anyát is helyettesíthet.

Kovács Attila, 5. osztály, Jovan Mikić-iskola, Szabadka

Dédim

Az egyik kedves személy az életemben az én Dédim.

Dédnagymamám hozzám mindig nagyon kedves és megértő. Nyugodt, idős kiseni, aki nem bír az utcára kimenni. Ez azért van, mert csípőműtétje volt, és mert reszket. Ha valaki megbánt, mindig az én pártomra áll. Sokszor mesél a múltrol, hogy milyen is volt az ő idejében. Mindig felszólítja anyukámat és a nagymamámat, hogy vegyenek nekem édességet az ő pénzéből. Megvarrja a harisnyanadrágot és a ruhákat. Mindig ad zsebpénzt, és megsimogatja a hajam.

Tudom, hogy nagyon szeret, én is őt. Habár 88 éves, szeretném még sokáig köztünk látni.

Szűcs Rita, 5. osztály, Miloje Čiplić-iskola, Törökbecse

Beszélgetés

A tatám az egyik legjobb ember a világon.

Itt él velünk a nagyival. Mivel ő gyakran jár a határba, én is sűrűn kimegyek vele. Még mindig fiatalos mozgású, pedig már 63 éves. Mindig kedves, segítőkész, jószívű és szorgalmas. Azon csodálkozom, hogy bírja ezt a sok munkát, pedig már nyugdíjas, de nincs egy szabad perce sem. A minap is kérdeztem tőle:

– Tata, hogyan bírod még ezt a sok munkát?

– Csak legyint:

– Számomra a munka szórakozás.

– Ne bolondozz! – mondom én. – Miért kelsz mindig olyan korán?

– Ki korán kel, aranyat lel – mondja tata vidáman.

– Mikor dolgozni jártál, akkor is korán keltél?

– Igen, hat órára jártam a jezerói mezőgazdasági birtokra, de már fél hatkor indult a busz. Sokat foglalkoztam a fiatalokkal, akik akkor kerültek oda.

– Nehéz volt megszokni, hogy nem kell munkára menni?

– Igen. Negyven munkaév után nem mindegy hozzászokni a kevés munkához. Hiányzik a társaság, főleg a fiatal inasok, akikkel jókat beszélgettünk.

– Mit szeretnél még elérni az életben?

– Azt, hogy ti, az unokáim is ilyen szorgalmasak legyetek.

Így válaszoltam neki:

– Köszönöm tata, hogy ilyen sokat foglalkozol velem. Én is nagyon szeretem a természetet, és örülök neki, hogy ilyen jó tanítóm vagy.

Csúzdi Noémi, 6. osztály, Samu Mihály-iskola, Óbecse

Legszebb délutánom

A dédmamám és a dédtatám hatvanegyedik házassági évfordulójára készültünk.

Ani nena volt a főszervező, Rozika mamám kishúga. Horvátországból jött Kató nena családjával, aki szintén a mama húga. Az ótata énekkaros volt, és szép népdalokat énekelt. Maja és én táncoltunk, mert mi néptáncra járunk. Igaz ő moravica, de ugyanazt tanuljuk. A kis Sárka is közöttünk ugrált. Tamás bátyám Olivérral focizott, és közben beletáncolt a cseleibe. Az ótata énekelt, és a kicsi Emmácskát fogta. A tűzhelyen bográcsos főtt, melyet apukáink főztek, anyukáink megterítették. A mamák, taták jókedvűen beszélgettek.

Nagyon jó volt ez a délután a rokonokkal. Remélem, máskor is és még sokáig tartjuk a dédiék évfordulóját.

Mezei Boglárka, 4. osztály, Nikola Tesla-iskola, Topolya

Egy kedves személy

Én apukám apját mutatom be, vagyis a nagytatámat.

Vele nagyon sok élményt megértem. A családtagok apának becézik. A nagytatám testes, ősz öregember. Szokása, hogy ülve elalszik. Nagyon kedves, nehezen lehet kihozni a sodrából, de ha valakinek sikerül, akkor fusson az életéért. Szorgalmas, de lassú mozgású. Foglalkozása fémesztergályos, de sok mindenhez ért. Egyszer csináltunk egy biciklit, a közelmúltban meg egy asztali citerát javítottunk, és tervezünk egy teljesen újat készíteni, amit nagyon várok. Imádják a feketekávé, naponta négy, öt, hat csészével is megiszik, és állítása szerint mindig „vérré válik” benne.

Sokan mondják, hogy hasonlítok rá. Én ezt nem bánom, mert nagyon szeretem apát. Remélem, hogy legalább százéves koráig fog élni.

Zódi János, 5. osztály, Miloje Čiplić-iskola, Törökbecse

Kokity Szilveszter szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

A nyárra emlékezem

Hideg őszi szél fújja a kissé megszökült hajam. Ezen a hűvös, őszi délutánon visszaemlékezem a forró, nyári napokra.

Ahogy sétálok az utcákon, szomorúság fog el, mert kezdem érezni, hogy vége a szünetnek. Az eddig zölden pompázó levelek most megsárgultan hullanak körülöttem. A madarak nem énekelnek a fák lombjai közt, csak néha egy-egy vadgalamb beszélgetése zavarja meg a csendet. Búsán ballagok tovább a játszótérig. Elmosolyodom, mert eszembe jutnak a kellemes délutánokon, esteiken itt töltött órák. Mintha újra peregnének előttem az események. Odasietek a hintákhöz, és elfoglalom helyem az egyik kötélén függő zöld lécen. A meleg esteiken boldogan kémeletem innen a csillagos eget, melyet helyenként sűrű, lombos fák takartak el. A lányokkal mindig elhülyéskedtük az időt. Hol beszélgetéssel, hol cselekedetekkel, amik valahogy mindig félresikeredtek, és ez elég is volt nekünk ahhoz, hogy jól érezzük magunkat. Annyira, hogy megfájduljon a hasunk, és folyjanak a könnyeink a túlzásba vitt viháncolástól. Körülöttünk langyos levegő áradt. A fiatalság nagy része hozzánk hasonlóan élvezte a szünidőt. A madarak énekeltek, a tücskök muzsikáltak nekünk a háttérben. A vokalisták, akik csi-csergő hangon díszítették a dallamokat, tarka ruhákban villogtatták magukat, hogy a háttérénekesek, a galambok, baglyok, kiknek már nem jutott a pompából, irigykedve bámulják őket. A szél, mint egy óriási kéz, néha megsörgette a leveleket. Nyáron minden megmozdul, még a levegő is. Ez főleg alkonyattájt történik, mikor a nap nyugovóra tér, és átadja a stafétabotot a holdnak, hogy helyettesítse őt. Sok érdekes dolog történt akkor, de most már vége. Meglepetően nagy a változás azóta. A nap nem melegít, nem süt úgy, ahogy eddig. Mintha elfogyott volna az ereje, s várni kell jövő nyárig, hogy újra feltöltődjön, újra szórhassa ránk fénylő sugarait. Most azonban hűvös van. A szél egyre erősebben simogatja, ami csak a keze ügyébe kerül, így engem is, s én mind jobban kezdek fájni. Ez arra készítet, hogy a hazafelé utat tapossam. Amint hazafelé tartok, a nyárról ábrándozom, s a nyári emlékek mosolyt csálnak az arcomra.

Sajnos, most már csak ábrándozni tudok a nyárról, mert itt van az ősz, bekopogott az ajtón, hívatlan vendégként, és nálunk fog maradni egy darabig, annak ellenére, hogy nem látom szívesen errefelé.

Tompa Melitta, 8. osztály, Kis Ferenc-iskola, Szilágyi

Nyári élményeim

Az utolsó tanítási héten már nagyon vártam a vakációt. Azon töprengtem, ennyi, vége, még hat nap, és nem vagyok ötödikes! Utolsó órán mindenki izgult, hallok a portás lépteit: vakációt!

Elővettem végre a nyári listát. Legelőször Szabadkára utaztam az onokatestvéremhez. Azután a Tisza tábortan is ismerkedhettem meg a táborlakókkal. A tábor nagyon jó volt, ezt az élményt senki sem rabolhatja el tőlem, mert ez a tábor fantasztikus volt! A történelmi táborban írást, botozást, lovaglást, portyázást és még sok mászt gyakoroltunk. De ez még semmi, megszületett a hűgicám!

Mikor majd újra a padban ülök, s a tanárnó megkérdi tőlem, mi volt a legjobb a nyáron, én azt válaszolom:

– Megszületett a testvérem!

Nyilas Áron, 6. osztály, Kis Ferenc-iskola, Orom

Világos Emese adai tanuló rajza

Interjú nagyapámmal

Interjúm alanya a nagyapám, vagyis Csüllög István. Hetvenhárom éves. Nagyon vicces és érdeklődő. Kíváncsi voltam az ifjúkorára, ezért kifaggattam.

– Mi volt életed eddigi legemlékezetesebb pillanata? – kérdeztem kíváncsisággal.

– Talán akkor voltam a legboldogabb, amikor megismertem a nagymamátok.

– Hogy ismerted meg őt?

– Sokszor elhaladt a házunk előtt. Az ablakon kikukucskáltam, és vártam, hogy jöjjön. Valamilyen belső erő azt sugallta, hogy menjek oda hozzá, de nem mertem. Egy alkalommal rendeztek egy ünnepséget. Ott volt a helyem. A rendezvényen megláttam azt a nőt, akibe szerelmes voltam. Odamentem, és felkértem egy táncra.

– Mit szolt a felkéréshez?

– Örömmel elfogadta – válaszolta csillogó szemmel nagyapa. – Tánc közben sokat beszélgettünk. Megtudtam, hogy hívják, hány éves, hol él, van-e testvére és így tovább.

– Az ünnepség után találkoztatok-e még?

– Igen. Annyira összelekedtünk, hogy pár hónap múlva el is vettem feleségül – válaszolta könnybe lábadt szemmel.

– Örülök, hogy ezt mind megosztottad velem. Remélem, máskor is beavatsz majd a történeteidbe.

Örömmel tölt el, hogy még egy történettel gazdagabb lettem.

Horvát Ibolya, 7. osztály, Október 10.-iskola, Szabadka

Álmaim, vágyaim

Egy szombat reggel Szabadkára mentünk autóval. Elgondolkodtam a jövőmről.

Mivel már hatodik osztályba járok, ideje eldöntenem, hogy hova, milyen iskolába megyek a nyolcadik osztály után. Sokak szerint rengeteg lehetőségem van. A zeneiskolában jók az eredményeim. Mondta is a tanárom, hogy el tudna képzelni egy zenei középiskolában és az akadémián. Néha álmodom is arról, hogy mi lenne, ha egyszer egy hatalmas, gyönyörűen kivilágított koncertteremben, hófehér elektromos hegedűvel, szép hosszú ruhában játszanék több száz emberrel. Ők engem figyelnének, és rám koncentrálnának. Én pedig csak a zenét hallanám. Nem is létezne más számomra abban a pillanatban, mikor hegedülök. Az előadásom végén pedig óriási tapssal jutalmaznának a hallgatóim. Ez nagyszerű érzés lenne számomra. Mindenki büszke lenne rám. Olyan lennék, mint egy igazi művész. Azonban, ha arra gondolok, milyen jó érzés lehet gyerekeket tanítani, foglalkozni velük, ismét nem tudom, hogy hol a helyem. Biztos, mint minden munkában, itt is akadnának kisebb problémák. Mielőtt azonban megint eltöprengtem, mélyen a gondolataimba merültem, apa szolt volna, hogy megérkezünk.

A jövőmet illetően nagyon bizonytalan vagyok. Remélem, hogy olyan munkát, foglalkozást találok majd magamnak, amit szeretni fogok, és örömmel csinállok.

Molnár Zsanett, 6. osztály, Csáki Lajos-iskola, Topolya

Csintalanságom története

Kiskoromban sok csínytevésem volt.

A legelső, legnagyobb az volt, mikor az ablaknál ülve vártam, hogy anyukám hazaérjen a munkából, s addig megszabadítottam a virágot az összes levelétől. Emlékszem egy másikra is, mikor a nagy filodendron levelét fésűvel kilyuggattam, mert szerettem nem volt rajta elég lyuk. Ekkor apukám nagyon elégedett volt velem, mert nem sírdogáltam, és hagytam őt nyugodtan dolgozni. Anyukám már nem örült ennyire! De mégis, amit a legtöbbet emlegetünk, az a kistestvérem hajának rémesre sikerült megnyírása volt. Az igaz, hogy már eléggé hosszú volt a haja, de öt évesen még csekély fodrászgyakorlattal rendelkeztem. Bencét becsaltam az ágy alá, hogy alkotásomban senki sem tudjon zavarni. Ám ez a hely sötétnek bizonyult, így az udvaron folytatódott az akció. Siskája nem maradt egy szál sem, és a feje búbja is majdnem kopasz lett. Úgy éreztem, hogy minden nyisszantással közelebb kerülök a tökéletes frizúrához. Ez ellentétben állt szüleim véleményével! Én még ennyivel nem értem be, tökéletes alkotást szerettem volna! Felöltöttem tarkabarka ruhákba, és így vezettem a szüleim elé. Azok a látványtól annyira el voltak „ragadtatva”, hogy egy szót sem tudtak szólni a „gyönyörűségtől”. Mikor megszólaltak, kiderült, hogy annyira nem is értékeli a művészetem. Anyukám mentette a menthetőt, megpróbálta kiigazítani öcsém össze-vissza álló frizuráját.

Én feladtam szépreményű karrierem, és beláttam, nem lesz belőlem fodrász!

Surányi Boglárka, 6. osztály, Thurzó Lajos-iskola, Zenta

RÜGYFAKADÁS

Ötödikes letterem

Elmúlt a nyár, és szeptember elsején megkezdődött a tanítás.

Kíváncsi voltam, kérdezgettem a hatodikba indulókat, hogy milyen felsősnek lenni. Mondtak jót is, rosszat is, így tele voltam kétellyel. Kissé izgulva vágtam neki az iskolaévnék. Minden órára másik tanterembe megyünk. Minden tantárgyat másik tanár tanít. Ötödiktől minden megváltozott. Az első iskolai munkanapon ügyeletes voltam, így voltak dolgok, amiket mindjárt nem tudtam meg. Az új tantárgyak szokatlanok. Vannak, amelyek jobban érdekelnek, vannak, amelyek kevésbé. Úgy érzem, most többet kell majd tanulnom, mint eddig, de nem zavar. Szeretek új dolgokat felfedezni, kérdéseimre választ kapni, az új tantárgyak izgalmas világában kutatni.

Mondjon, ki mit akar, ijesztgessenek vagy bátorítsanak, szerintem kedvelni fogom az ötödiket is.

Bakos Alekszandra, 5. osztály, Hunyadi János-iskola, Csantavér

Mi leszek, ha nagy leszek?

Hát, igen. Amikor még kisfiú voltam. Akkor nagyon szerettem játszani. Minden fiús játékkal akartam volna játszani: amit a tévében láttam, amit az újságban láttam, amiről hallottam... Mindazt látni szerettem volna élőben is. A hűsvét és a karácsony ajándékai nem elégitették ki a vágyaimat, sokkal többet szerettem volna a saját tulajdonomban számon tartani. Ezért úgy döntöttem, hogy én, ha nagy leszek, király leszek, és megparancsolom alattvalóimnak, hozzanak a palotámba minden fiús játékot, hogy játszassak velük.

Telt-múlt az idő, lassan már óvodás lettem. Az óvodában rengeteg kisautót, legókockát, repülőt, kisvonatot és még sok más érdekes játékot találtam. Ekkor már nem gondolkodtam tovább királyi hatalmomon. Az ovi egyből megtetszett. A társaim úgy tudták, és győzőgetett engem is, hogy az iskolában sokkal jobb lesz. Ez teljesen hidegen hagyott. Tudtam, hogy az oviiban jó, és kész. Mégis egy nap ellátogatott a kiscsoport az iskolába. A gyerekek éljeneztek, viháncoltak, de nekem, mikor megláttam, hogy abban az épületben egy játék sincs, könnybe lábadt a szemem. Az óvó néni megkérdezte:

– Mi a baj, kisfiam?

És én töviről hegyire elmeséltem mindent. Egy év elmúlt, és nekem iskolába kellett indulnom, de nagyon nem akartam iskolába járni, és év végén ez nem is történt meg. Örültem, majd kibújtam a bőrrömből. Egy idő múlva anyám elvezetett a zeneóvodába. Ott sok alaplodolgot megtanultam a zenéről, és ezt élveztem. A zeneművészet egyre jobban vonzott. S mikor már iskolába iratkoztam, nem sírtam, de azért vidám sem voltam. Ezzel egy időben beírtattak a szüleim a zeneiskolába is, ahol hamarosan levizsgáztam, és zenei szakközépiskolába mentem.

Most, hogy visszagondolok kiskoromra: király akartam lenni... Nem lett volna rossz munka az sem, de a zene most már jobban érdekel.

Ábrahám Máté, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić-iskola, Szabadka

Életem egy fordulata

Középkorú asszony vagyok, s Csikcsicsóban élek. Van egy férjem, Gergely és egyetlen fiam, Ábel.

Gergely erdőpásztorként dolgozik. Nagyon ritkán jár haza, s amikor hazajön, akkor is csak élelemért és tiszta ruháért. Ábel fiam serdülő gyermek, tizenöt éves. Vele élem mindennapjaim egy szegényes házacskában.

Újabb nap virradt ránk, s én ekkor még nem is sejtettem, hogy egy váratlan fordulat következik az életemben. Reggel elmentem ptyókát ásní egy zsákkal, Ábelnek pedig feladatául adtam, hogy törökbúzáat fejtsen. Csak napnyugta tájban értem haza, amikor a napnak már az utolsó piros sugarai törtek át a felhők között. Az utcában már nemigen járt senki. Kimerülten értem haza, fél zsáknyi ptyókával. Amint beléptem kicsiny ajtónkon, a nyúl illatát éreztem. Ábel s a férjem nyulat készítettek vacsorára. Ilyen finom ételt nagyon ritkán ettünk, amióta volt a háborús időszak. Miután nyugodtan megvacsoráztunk, Gergely félrehívott. Beszélni akart velem. Már vacsora kezdetekor éreztem, hogy valami váratlan dolog fog bekövetkezni, s Ábel és Gergő is igen furcsa volt. Gergő remegő hanggal kezdett mondanivalójába. Ekkor jött az a bizonyos fordulat. Gergő előszerződtette Ábelt erdőpásztornak. Mikor meghallottam, összeszorult a szívem. Bele sem mertem gondolni, hogy „holnaptól” Ábel nem lesz velem. Másnap Gergővel összepakoltunk mindent, amire szüksége lesz Ábelnek az erdőn: kecskét, tyúkot, s még sok-sok dolgot. Nehéz szívvel búcsúztam Ábeltől.

Úgy éreztem, hogy a rám leselkedő betegségek és a magány számolgatni kezdték hátramaradt napjaim. Ábelt féltem. Kiskorától kezdve az én „szárnyaim” alatt élt. Én vigyáztam minden bajtól. Mikor már eltűnni láttam őket a messzeségben, nehéz szívvel mentem be a házba.

Kovács Noémi, 7. osztály, Petőfi Sándor-iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Jó érzés megtapasztalni, hogy az unokákat és nagyszülőket szereteten, kölcsönös megbecsülésen alapuló bensőséges kapcsolatot fűzi össze, hogy a nagymama, nagypapa féltő gondoskodására az unokák ragaszkodással, figyelmességgel válaszolnak. Ez tűnik ki azokból az írásaitokból, amelyekkel ma a Rügyfakadás oldalain az idősek világnapja alkalmából köszöntjük a nagyszülőket.

Nem hagyhatom ki ma az oromi Nyilas Áron fogalmazását, mert Áronnak a nyáron a legszebb élményben volt része: megszületett a kistestvére. **Tompa Melitta szilágyi nyolcadikos nyári élményeit már az emlékezés aranyozza be, s írását gazdagon szövik át lírai szálak.**

Mi leszek, ha nagy leszek? – teszi föl a kérdést **Ábrahám Máté (Szabadka, Kizúr István-iskola)**, és óvodáskori énünk képzeletvilágára emlékeztető élményeivel mosolyogtat meg bennünket. **Surányi Boglárka (Zenta, Thurzó Lajos-iskola)** úgy fokozza a humoros hatást, hogy a kisgyerek abszurdításba hajló ötleteit és cselekedeteit a felnőttek véleményével ütközteti, s ezt még a nyelvi humor eszközeivel is megtámogatja.

S mint a fent említetteket, a többi ma megjelent írást is érdemes elolvasni. Ezekhez hasonlót várok tőletek a jövőben is.

Az e heti küldemények Oromról és Szilágyiról érkeztek, s most köszönettel nyugtázom a következőknek:

Orom: Bata Ellák, Bicskei Dániel, Gulyás Réka, Nyilas Áron, Pakai Olivér, Püspök Ágnes, Uri Csilla és Zsoldos Kamilla;

Szilágyi: Tompa Melitta.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Gábor és a könyv (Egyperces novella)

Hiába mondtam Gábornak, hogy hallgasson, ő csak mondta, mondta a véleményét, nem is figyelt rám. Azt mondta, szerinte könyvet írni bolondság, hiszen úgysem olvassa el senki. Próbáltam meggyőzni az ellenkezőjéről, de hajthatatlan volt. Végül, amikor meguntam, ott hagytam. Hadd gondolkozzon el a viselkedésén. Szerintem észre sem vette, hogy elmentem.

Másnap, amikor találkozunk, bocsánatot kért tőlem. Azt mondtam, csak akkor bocsátok meg, ha most végighallgat, és egy szót sem szól. Most én mondtam el a véleményem a könyvvásárról és a viselkedéséről is. Csendben végighallgatott. Miután befejeztem, elém tett egy halom papírt, teleírva. Egész éjjel írt, és rájött, milyen fontos dolog, ha valaki ír egy könyvet.

Gellér Ági, 8. osztály, Petőfi Sándor-iskola, Doroszló

Makra Imre óbecsei tanuló rajza

– Újra a csúcson vagy, Clint.

– Tudod, egy acélmunkás gyermekének is sikerülhet. De nem akarok most a sablonos életrajzi adatokkal untatni, mert az én életem egy cseppet sem volt sablonos. Minden akkor kezdődött, amikor tizenegy évesen a papám elvitt a moziba, és megnéztük Gary Cooper sztárszereplésével a York őrmestert. Gyorsan bedugtak néhány B-kategóriás vacakba. A történet a Rawhide című westernsorozattal kezdett izgalmassá válni. Egy stúdiófejes kiszúrt magának, és azonnal szerződést kínált. 217 epizódon keresztül alakítottam Rowdy Yates figuráját. Azt mondták akkor, hogy úgy nézek ki, mint egy vérbeli cowboy. Ezzel az olasz rendező, Sergio Leone mélyen egyetértett, mert rövid időn belül belőlem „spagetti szupersztárt” csinált. Nagy siker volt az Egy maréknyi dollárért. Meg a többi olasz western. Ágyútalpon érkeztem haza, Hollywoodba. Most már a menőkkel forgathattam: Richard Burtonnal, Shirley MaLaine-el, Telly Savalasszal, Donald Sutherlanddel és másokkal.

– A következő mérföldkő egyértelműen 1971 volt.

– Igen, ekkor nézhették meg a nézők a Piszkos Harry (Dirty Harry) című sorozat első epizódját, ami ötös fogattá nocte ki magát. E sorozat az én legzajosabb sikerem. Felhívott valaki az Universal Studióból, és azt mondta, hogy van nála egy szövegkönyv egy meglehetősen izgalmas karakterrel, vállalom el Piszkos Harry szerepét. Paul Newman is szóba került, de végül az én markomba nyomták a Magnumot. Felcsillant a szemem, és azt mondtam: „Erre vártam, emberek!”

– Szereted a westernt?

– Igen, nagyon szeretem. Nincs sok művészi forma, amelyikről azt lehetne mondani, hogy eredeti amerikai. Általában mindent Európából importálunk. De a western, a jazz és a blues a mienk. Eredeti és amerikai.

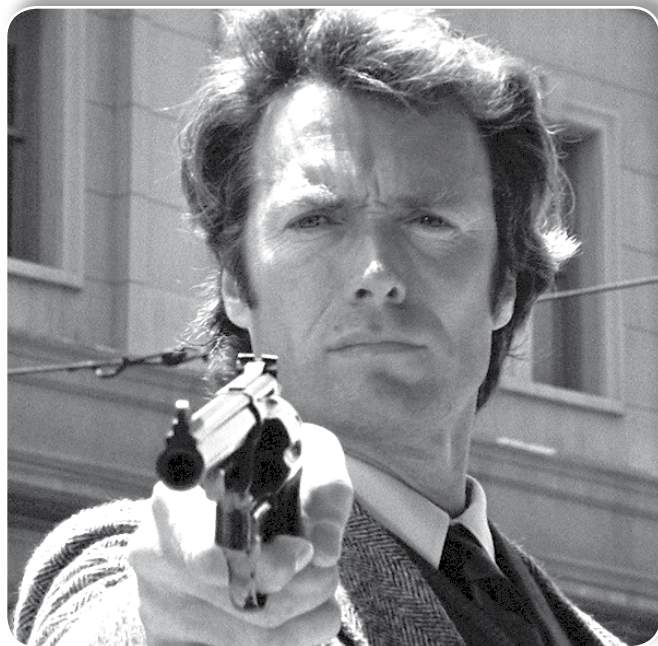
– **Életed diadalmenete: Oscar-díj (Millió dolláros bébi, legjobb rendező), Golden Globe-díj (Millió dolláros bébi, legjobb rendező), aranyozott statuák (Oscar, Golden Globe) a Nincs bocsánat című westernért, számtalan Életműdíj, kritikusok díjai stb., stb. Filmek futószalagon: A törvényen kívül Josie Wales, Tűzróka, A szív hídjai, Titokzatos folyó, A dicsőség zászlaja, Levelek Ivo Dzsimaról, Elcserélt életek (teljességre nem törekedhettem), és most a Gran Torino. Összesen mintegy százöt elismerés és további hatvanegy nomináció birtokosa vagy.**

– Dolgozok, dolgoztam mindig. Voltam Carmel városka polgármestere is egy ideig. Nem csüggedtem sohasem, semmi sem tudta elvenni a munkakedvetem, hajtottam magamat és a munkatársaimat. Ennyi az egész. Ha nem dolgozol, mívégre létezel a világon?

MENŐ FEJEK

Clint Eastwood

Az öreg cowboy, az 1930-ban született Clint Eastwood legújabb mozifilmjében, a Gran Torino címűben a gyengéket védelmezi, mint mindig (de lóra már nem ül) – Sokak szerint Clint az utolsó akcióhős, aki bejelentette, hogy színészként véglegesen visszavonul, rendezőként tovább működik

– A Gran Torino Piszkos Harry nyugdíjas éveiről szól?

– Hahaha, akár azt is lehet mondani. Ez egy sztori Walt Kowalski-ról, az embergyűlölő, rasszista, nyugdíjba vonult detroitai autógyári munkásról, aki neje halála után leginkább csak öreg kutyájához beszél, és sört vedel háza verandáján. Nem szereti a „sárgákat”, akik a környéken laknak. Walt egy fújtató, morgó, szitkozódó bivaly, de aztán megváltozik. Szembeszáll az utcai banditákkal, védelmébe vesz egy laoszi srácot. Végül Walt Piszkos Harry stílusában leszámol a személtládákkal...

– Ez a búcsú a színészetétől?

– Igen... Elénekelek még egy dalt, eldörmögöm, elkrárogom – és adios. De mesélni akarok még sokat, nagyon sokat. 1956 óta dolgozom színészként, 1972 óta rendezek. Nem, nem lassultam le, az energia megvan, de a rendezésben nagyobb örömet lelem. Tudod, a kevesebb néha több... és az a mindenkori „több” izgat, serkent munkára. Szeretnék megcsinálni még egy-két westernt a divatos sztárokkal...

B. Z.

Boldog csiga

Megy-mendegél az úton a csiga, és közben azt dúdolgatja:

– Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek!
Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek!
Elszalad mellette a pók:

– Mondd, csiga, miért örülsz annyira annak, hogy ilyen lassan haladsz?
– Csak azért, mert rossz irányba megyek.

Gyorshajtás

A rendőr lekapcsolja a gyorsajtót.
– Na, erre vártam egész nap! – mondja.
Mire az autós:
– Siettem, ahogy csak tudtam.

Veszélyes grimasz

A tanítónő észreveszi, hogy Móricka az órán grimaszokat vág, ezért rászól:

– Fiam, nem szabad pofákat vágni!
Amikor kislány voltam, az anyukám azt mondta, hogy úgy fog maradni az arcom, ha sokat grimaszolok.

Móricka ránéz:
– Ahogy elnézem, úgy is maradt.

Fő a biztonság

A múzeumigazgató vizsgáztatja a teremőrnek jelentkező férfit.

– Mondja meg, melyik öt képet mentene ki elsőnek, ha tűz ütne ki?
– Azt az ötöt, amelyik legközelebb van az ajtóhoz.

Győztes taktika

– Figyelj, öcsi, megtaláltam az ellenfél gyenge pontját! – magyarázza az ökölvívőedző a két menet közti szünetben a tanítványának.

– És mi az, mester?
– Megfigyeltem, hogy amikor a padlóra kerülsz, nem fedezi magát.

Parkolási gond

Az amerikai rendszámú autó lelassít a londoni utcán, és a vezető megszólítja az egyik járókelőt:

– Tudna nekem segíteni, uram? Parkolóhelyet keresek.
– Ezért jött ide olyan messziről?

Közlekedési probléma

Szabó tévedésből behajt kocsijával az egyirányú utcába. A rendőr azonnal megállítja:

– Mondja, uram, tudja, hová akar menni?
– Hát persze! De most látom, hogy valami baj lehet az utca túlsó végén, mert mindenki visszafelé hajt!

Ésszerű

– Kislányom, én sohasem mertem volna úgy beszélni az édesanyámmal, ahogyan te beszélsz velem – korholja a hat éves Matildkát az anyukája.

– Akkor te nem voltál valami bátor kislány.

Őszinte pincér

– Pincér, nem tudna valami könnyű ételt hozni? – szól a vendég.

– De igen, uram! – válaszol a pincér.
– Hozhatok például tízdekáás hússzeletet. Az nálunk csak hat deka.

Fejfájás

– Doktor úr, kérem, rettenetesen fáj a tarkóm, ha rázom a fejem – panaszkodik a beteg.

– Akkor ne rázza!
– Na de, akkor honnan fogom tudni, hogy fájna-e még, ha ráznám?

Ősz

Barátok beszélgetnek.

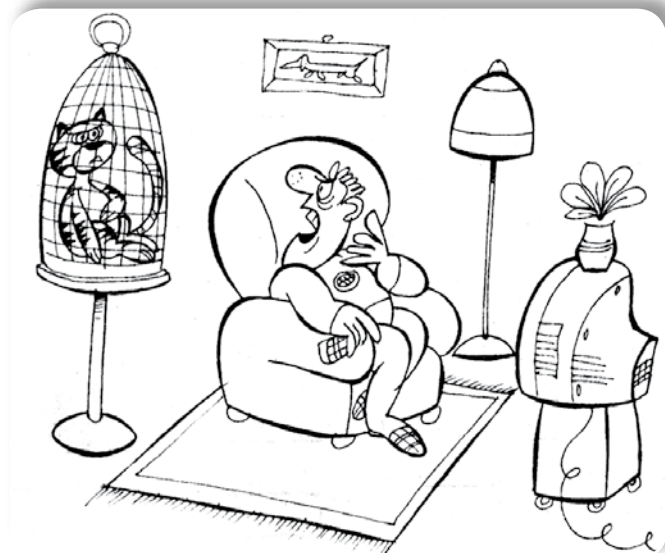
– Igaz, amit mesélnek, hogy amikor a gyermeked megszületett, már ősz volt? – kérdi az egyik.

– Való igaz.
– De hát hogy lehet ez?
– Úgy, hogy szeptember elején látta meg a napvilágot.

Diszkréció

Baloghné benyit a kocsmába, és megkérdezi a pincért:

– Mondja, kérem, a férjem nincs itt véletlenül?
– Nincs, asszonyom. Nálunk, kérem, soha, senkinek nincs itt a férje.

– Eszedbe ne jusson máskor kanárit enni!

Háromdimenziós játékprogram

Árulkodó jel

– Mondja, maga orvosi javaslatra szokott le a dohányzásról?
 – Igen. Miért kérdi?
 – Azért, mert folyton kekszet majszol, és minden keksz végét elnyomja a hamutartóban.

Krémes

A négyéves Pistike nézi, ahogy anyja bekrémezi az arcát. Kérdezi tőle:

– Ez mire jó?
 – Ettől szép leszek.

Ezután az anya fog egy törülközőt és letörli a felesleges krémet. Pistike megint megszólal:

– Most meg mi a baj? Feladtad?

Rendelőben

A pszichiáter várótermében két páciens álldogál. Kérdezi egyik a másiktól:

– Ön most érkezett, vagy már távozni készül?

– Kérem, ha én azt tudnám, akkor nem lennék itt.

Siker

– Képzeld, anyu, ma volt az első repülésem! – meséli a kis moly az anyukájának.

– És hogy sikerült?

– Nagyon jól. Az egész család megtapsolta.

Biztos recept

– Doktor úr, zaklatottak az idegeim – panaszkodik a beteg. – Alig fekszem le este, kipattanok az ágyból, és reggelig máskállok a lakásban. Nem tudna felírni valamit, ami ágyban tartana?

– De igen – s az orvos már írja is.

– Hatásos szer? – csillant fel a beteg szeme.

– Két doboz rajzszög!

Szemszög

Óvodások beszélgetnek:

– Az én mamám nagyon gyáva.

– Miért?

– Amikor úttesten megyünk át, mindig megfogja a kezem.

Csalódás

A kissrác először jár az állatkertben. A zebrák ketrecén meglát egy táblát: – Frissen mázolvál!

– Apu, apu, én azt hittem, ezek igazi csíkok!

Mit ér a bók?

Egy fiatal lány szemrehányóan mondja a szép szavakat suttogó lovagjának:

– Azt hiszed, nem tudom, hogy egyszerre több nőt is bolondítasz?

– Esküszöm, drágám, csak téged!

Napok

A tanító néni kérdezi Józsikától:

– Na, tudod-e hány nap van egy évben?

– Hét.

– Hét? Gondolkozz csak!

– Én csak hetet ismerek: hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap.

A seprű

Bemegy egy asszony a háztartási boltba és egy seprűt kér. Az eladó elő is vesz egyet, és mutatja. A nő elhúzza a száját:

– Ez nem jó, túl rövid a nyele! Nincs másik?

Az eladó elővesz egy másik fajtát.

– Ennek meg túl vékony a nyele, majd eltörik!

– Akkor itt van ez! – mutat a boltos egy harmadik félért.

– Ez meg hogy van összecsomózva? Az első seprűnél szétesik nekem! Na, mind-egy, adja ezt! Megveszem.

– Rendben, hölgyem. Becsomagoljam, vagy máris rá tetszik ülni?

Egy kis számtan

– Lacika, van egy százemeletes felhőkarcoló, és minden emelet között tíz lépcső. Hány lépcsőn kell felmennünk, hogy felérjünk a tetejére?

– Ez hülye kérdés! Hát az összesen!

– Rettenetesen idegesít ez a játékos kedvű vakondok!

– Egyszer végre tanulhatnál egy baromfitrükköt is!

Sándor Iván

Követés

Egy nyomozás krónikája

(Részlet)

„Mind jól tudjuk, egy holttest történetet rejt magában.”
(Geoffrey Hartman)

„Hagyjon már békén ezekkel az időre vonatkozó kérdésekkel!
Nincs semmi értelmük.”
(Beckett: Godot-ra várva)

Nem állunk meg a Szabolcs utcai Weiss Alice Kórház főkapujánál. Körülnézek, van-e mellékajtó, mondom Verának. Elindulok a második épülethez. Hármat kopogok a kapun. Nem kapok választ, visszamegyek a főbejárathoz, itt a kopogtatásra nyitják az ajtót.

Három férfi áll az előcsarnokban. Az egyikén fehér köpeny, a másik kettőn vörös keresztet karszalag. Berántanak. Gyorsan, mondja a fehér köpenyes, lönek. Nem halottátok? Mindenhol lönek, mondom, hozzáteszem, hogy itt vannak a szüleink.

Hívnak egy éjszakás nővért. Felvezet az emeletre. Mondom a szüleim nevét, nem ismer mindenkét névről, fel is kér, néztem végig a kórtermeket.

Vera megáll a folyosón. A falhoz dől, di-dereg, intek, hogy maradjon ott, elindulok.

Két éve az Amerikai úti Szeretet Kórházban láttam a nagyapámat a halál előtt néhány órával. Anyám csak a kórterem ajtajáig engedett, onnan pillantottam be, anyám átölelt, eltakarta a szememet, kivezetett a folyosóra.

Benyitok az első kórterembe.

Benyitok a másodikba.

Ágyakon, az ágyak között a földre fektetett matracokon kettesével, hármasával fekszenek. Ahol hárman vannak, azok halottak. Néhol két halott mellett egy haldokló. Van, ahol az ágyak között kisgyerekek üldögélnek. Éjszakás nővérek járkálnak. Hordágyakat cipelő férfiak érkeznek. Kiviszik a holttesteket.

Nem találok a szüleimet a negyedik kórteremben sem.

Jön egy kövér férfi. Akik mögötte jönnek, bizonyára orvosok. Megkérdezi, ki vagyok. Hogy jutottam be az épületbe? Van-e engedélyem, van-e valamilyen védlevellem?

Megmutatom a légoltalmi futárigazolványt.

Ezzel jöttél?

Ezzel jöttem.

Hátraszól az egyik fehér köpenyesnek, hogy írja fel a nevemet. Diktálom Vera nevét is. A férfi azt mondja, hogy azok, akiket Hegyeshalomból hoztak, az alsosori folyosón lehetnek.

Visszamegyünk a bejárathoz. A kapunál álló egyik vörös keresztet karszalagos átvezet az alsosorhoz. Vera megbotlik a sötétben a lépcsőn.

A mélyben járunk. Csak egy gyertya pislákol.

Előre kell hajolnom, hogy ne üsse bele a fejemet a mennyezet alatt futó csővezetékbe.

Ágyakba, a földre fektetett matracokba ütközöm.

Nem férünk el ketten egymás mellett, Vera mögöttem jön, hátranyúlok, így fogom a kezét.

Anyámat akkor veszem észre, amikor már előttem áll. Magához szorít. Nagyon sovány, de a szorítását sohasem érzem még ilyen erősnek. Az arcából forró. A szaga nem édeskés, nem cigarettafüstös, mint néha, nem izzadságszaga van anyámnak. Mintha nagyon messziről, nagyon mélyről hozná magával, mintha ő maga volna az ismeretlen szag. Olyan hosszan ölel, hogy

Kedves Olvasó Tanulók!

Sándor Iván (1930) **Követés** című regénye 2006-ban jelent a pozsonyi Kalligram Kiadónál. Alcíme nyomozást ígér, de ne egy klasszikus értelemben vett bűnügyi regényt képzeljete el, amelyben a nyomozó leleplezné a bűnöst. Itt sokkal nagyobb katasztrófákról és bűnökről esik szó. Múltnyomozás ez. A jelenkori elbeszélő tizennégyéves önmaga emlékeit és az 1944-es budapesti ostrom történéseit eleveníti fel: holokauszt-történet, történelmi reflexió, dokumentumregény, háborús szerelmi történet; egy fiú (Iván) és egy lány (Vera) megmenekülésének elbeszélése – valamennyi meghatározás ráillik a regényre. Azóta az író megírta a regény létrejöttének történetét is: Daniellával a vonaton. A Követés naplója (Tiszatáj Könyvek, 2007).

Figyeljétek meg az elbeszélő beszédmódját! Miben hasonlít (utal) mégis a detektívtörténetek stílusára?

Jó olvasást!

Bence Erika

közben azonosíthatom a testéből áradó szagot, ahhoz hasonló, amit néhány perccel előbb a kórtermekben a halottak közelében éreztem.

Vera árván áll mögöttem.

Anyám kézen fog, maga után húz. A másik kezemmel húzom Verát.

Elég jól látok már a sötétben.

Kétoldalt ágyak. Közöttük matracok. A sok test mintha egyetlen, a folyosó sötét végtelenjébe vezető hatalmas test volna.

Apám fölül hajlok. Az ő szaga ismerős. Mintha az arcából megörözött volna valamit a borotvaszáppan savanykásan friss illatából, pedig szúrós borostát érint a szám. Két karját nehezen emeli ki az állig húzott pokróc alól. Gyenge az ölelése. Az ágy szélére ülök. Ketten segítünk neki anyámmal, hogy fel tudjon emelkedni. Télikabátban van. Anyám meleg pongyolában, Bors Jolán hozta, mondja. Apám mosolyog. Nem sokat látok az arcából, de a mosolyt és a borostái ősz színét látom. Nem rám, anyámra mosolyog. Lába keresi a cipőjét. Váratlan, hogy könnyen feláll. Tesz néhány lépést, meglátja Verát, kézen fogja, az ágyához vezet, leülteti rá, betakarja a pokrócával. Jön egy fehér köpenyes férfi, zseblámpával világít. Gyógyszert oszt. Ugye máris jobban van, Béla bácsi, hogy itt a fia, mondja apámnak. A zseblámpa egy pillanatra megvilágítja az arcát. Öregember, legalább tíz évvel idősebb lehet apámnál.

Vera azt kérdezi, hol van az anyukája. Tudja, hogy nincs itt, de hol lehet? Kapunk anyám hátizsákjából kenyeret. Margarint ken rá. Ezt is Bors Jolán hozta, mondja. Razzia, jelentik a bejáratnál. Apám mellé fekszem, Vera anyám mellé. Fények pásztázzák az alagsort. A fekete egyenruhások egyik kezében zseblámpa, a másikban ránk irányított géppisztoly. Ugyanaz a kövér fehér köpenyes férfi halad előttük, akit az emeleti folyosón láttam. Apám a pokróc alá húz, ő a főorvos, sítja, Temesváry. Minden ágnál megállnak. A főorvos mindenhol pulzust számol, mindenkiről megállapítja, hogy járóképtelen. Végelgyengülés. Haldokló. Tüdőgyulladás. Latin szavakat is használ. Tromboflebitis, mondja apám fölé hajolva. A tekintetéből látom, hogy felismer. Súlyos, fertőző hepatitis, mutat rám. Forróságot érzek. Valószínűleg lázas vagyok. Lehet, hogy már az úton, lehet, hogy már a Nagyfuvaros utcában is lázas voltam.

Jönnek vissza fegyveresek a folyosó végéről, három férfit lökdösnek maguk előtt. Az ágy alatt patkányok futkosnak.

Reggel hordágyon kiviszik a halottakat.

Apám feltápázkodik. Fogja a kezemet, indulunk. A felsőruhákat az ágyon hagyjuk, ő pokrócba, én a halinakabátba burkolódom, tíz percünk van a mosdásra, mondja, sietni kell, három-négy perc a tizből, amíg felérünk a földszinti zuhanyozókba. Lemossa az ágyékát, a mellkasát, a hónalját, mondja, hogy ugyanígy szappanozzam be magam én is. Soha nem láttam őt mezítelenül. Annyira lefogyott, hogy a karján is, a lábán is ráncos a bőre. Lemossa a hátamat. Én is lemosom a hátát.

Vera anyám ágyán ül. Anyám ollóval vágja a haját. Vera engem néz, mondom, nagyon jól áll neki, hogy rövid lesz a haja. Azt mondja, már régen szerette volna levágni, olyan franciásan fiúsrá, így mondja, de az anyukája nem engedte. Anyám beszámol apámnak, hogy amíg zuhanyoztunk, itt járt Gizi, megkérte, írassa rá a svájci védlevelünkre Vera nevét is, a mi családnevünkkel, ezt halkán mondja, hogy Vera nem hallja, Gizi azt mondta, megkísérli.

Gizi akkor már harmadszor vagy negyedszer járt a kórházban, mondja anyám, amikor először jött, ő is zseblámpával keresett bennünket, amikor másodszer, már tudta, hogy hol fekszünk, amikor először jött, emlékszem, elővette Bözsike fényképét, megvilágította a zseblámpával és mindenkihez odament, mindenkitől megkérdezte, nem találkozott-e Bözsikével, kenyeret hozott, almát is hozott, miután végigment a folyosón Bözsike fényképével és visszajött hozzánk,

apád maga mellé ültette, nyugtatni próbálta, hagytam, ilyenkor egy férfi szava hatásosabb, mondja anyám.

Este szedelődzködnöm kell. Temesváry főorvos azt mondja, hogy bármikor újabb nyilas járőr érkezhet. Akinek a járóképtelenségét nem tudja igazolni, annak a biztonságért nem felelhet. Vera maradhat, kislányokat már nem keresnek, de maga, mondja, elég magas, hogy idősebbnek lássák.

Jólesik, hogy magáz. Lehet, hogy a halinakabát miatt. Azt mondja, a nővérszálláson, hátul a kerítés mellett egy földszintes épületben megbújhatok. Összecsomagolom a hátizsákomat. Elbúcsúzunk. Nem lesz messze, mondja Temesváry anyámnak.

Az udvar sötét. Egy nővér vezet kézen fogva. Kerülgetjük a hókupacokat. Mutassa meg, hová kell menni, mondom, odatalálok egyedül is. Megmutatja az utat. Több földszintes épület van az udvaron. Az utolsóhoz kell mennem. Az első épület falánál halottak fekszenek. Mikor temetik el őket?

Tegnap régi könyveket lapozgattam. A Pészachi Hagada egyik mondatánál bevilant a Nagyfuvaros utcai rabbi tekintete, azt hiszem, tőle hallottam: „Aki pedig kérdezni sem tud, ahelyett te beszélj!”

A nővérszállás sötét. Hat-hat vaságy egymással szemben. Kiválasztok egyet. Azt, hogy válasszak, a fiatal nővér mondja, aki az utolsó ágnál vetkőzik. Nem mondja, hogy forduljak el. Fehér kombinéja van. Már a pokróc alól szól oda, hogy próbáljak aludni, neki éjfélkor fel kell kelnie, akkor jön a váltótársa. Fázol? Fázom. Én is, mondja. Dörzsöld össze a lábfejed a pokróc alatt, mondja.

A sarokban fenyőfa. Néhány gyertya csonkig égve. Lehet, hogy a nővérek este karácsonyoztak?

Éjfélkor arra ébredek, hogy minden reng körülöttünk. Abból tudom, hogy éjfél van, mert vetkőzik a sarokban egy másik nővér, bebújik annak a helyére, akit elalvás előtt láttam. Megkezdődött, mondja. Pestúj hely felől hallani az ágyúlövéseket. Elindultak, mondom. Zsidó vagy? – kérdezi. Számít az valamit neked? Én nem vagyok az, mondja, nem számít semmit.

Szeretnék vele beszélgetni. Úgy érzem, ő is szeretne velem. Aludni is szeretnék.

Folyamatos az ágyúörgés.

December 23-án a Dunántúlról Budapestet körülzáró csapatok elfoglalják Érdet. A IX. SS hegyi hadtest parancsnokának kérését, hogy a 8. SS lovas hadosztályt csoportosítsák át a pesti hídfőállásból, Hitler elutasítja. Guderian tábornok a saját felelősségére megadja az engedélyt. December 24-én 16 óra 15 perckor Guderian és Hermann Black páncélos tábornok, a 6. német hadsereg pa-

rancsnoka kéri Pest feladását, hogy a felszabaduló erőket a Dunántúlon vethessék be. Hitler elutasítja a felterjesztést.

Az Operában az Aidát adják. A második felvonás előtt egy katonaruhás színész jelenik meg a függöny előtt és tolmácsolja a nézőknek a front üdvözlését, nyugodt lelkiismerettel megnyugtathatók mindenkit, mondja, hogy Budapest magyar marad.

A svéd követségen készült jegyzőkönyv beszámol róla, hogy mintegy huszonöt nyilaskeresztes katona tört be a Munkácsy Mihály utca 5–7. alatti öröskeresztes otthonba, ahol – miután korábban bevitték a gyerekeket a gettóba – újabb csoportot helyeztek védelem alá. Két, az otthonban tartózkodó idősebb beteg asszonyt a helyszínen agyonlőttek. A második emelet 8. szám alatti szobájában agyonlőttek két hároméves gyereket.

Kovarcz Emil nyilas parancsnok utasítására riadóztatják az I. egyetemi rohamzászlóalj tagjait. Zsákó István, a nyilas párt ifjúsági vezetője felajánlja, hogy a menekülő nyilasokkal az egyetemisták is elhagyhatják a fővárost, ők azonban a harc mellett döntenek. Harcunk segít a magyar ügynek, jelenti ki Elischer Gyula zászlóaljparancsnok.

Hindy Iván, a magyar csapatok maradványának parancsnoka rádiószózatot intéz Budapest lakóihoz: a helyzet komoly, de a fővárost gyorsan felmentjük. Jelentést ír a honvédelmi miniszternek és a vezérkar főnökének: „A nagyobb tömegek, ha az oroszokat nem is felszabadítóként várják, de olyan idegállapotban vannak, hogy a szovjet megszállást legalábbis megnyugvással várják. Az emberek sírnak, kétségbe vannak esve, hogy a város elpusztul. Borzadással gondolnak arra, hogy esetleg az összes hivat felrobbantják.”

Hajnal felé megszokom a folyamatos ágyúörgést, elalszom.

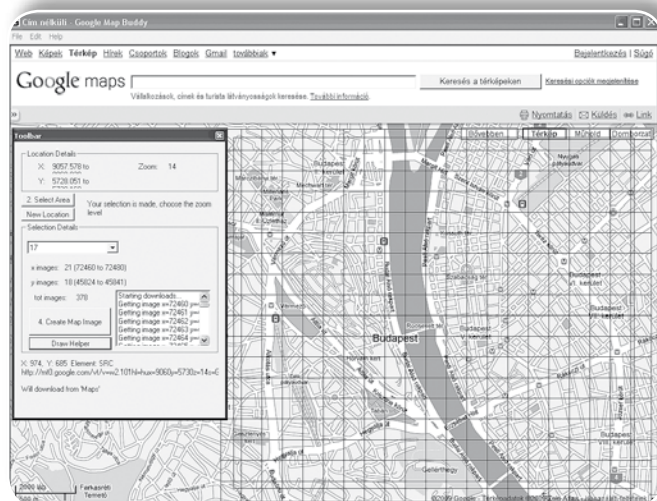
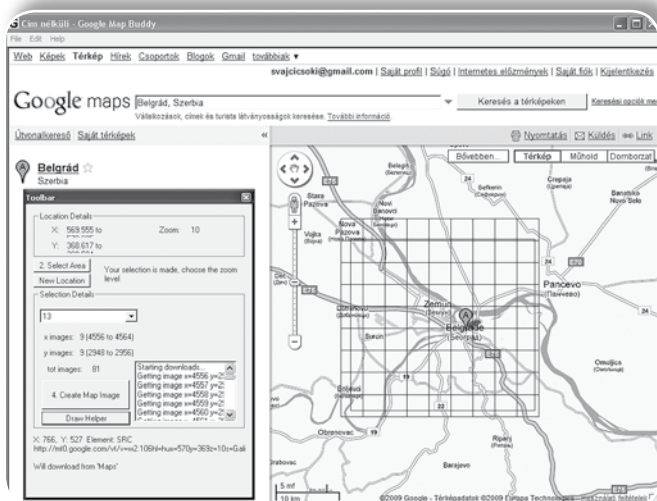
Az angol rádió mint a magyar történelem legtragikusabb karácsonyáról emlékezett meg a mai napról, írja Márai Sándor Naplójában. „Fót felől nagy csata robaja, írja. Délelőtt vizet húztam, aztán rózsát gyűjtöttem. Láttam ezt a tájat, tavaszi, nyári, őszi gúnyjában, s most látom téli meztelenségében, testén a lövészárkok forradásával. Láttam sugárzónak, érettnek, bőségesnek, engeszteltnek. Most komoly és csontos a táj, megtelt valamilyen szótlan végzettel.”

Felriadok.

Megszakadt az ágyúörgés.

A nővér is ébren van. Mosolyog. Megpróbálok mosolyogni. Nagyon fiatal. Suhog a ruhája, ahogy öltözik. Elfordulok. Jó volna meglesni. Már az ágyam mellett áll. Megcsókolja a homlokomat.

Google Map Buddy – Letöltés a Google Térképből

Előfordulhat, hogy egy honlap, egy kiadvány vagy csak egy egyszerű meghívó készítésekor szükségünk lesz egy adott terület térképére akár illusztrációként, akár háttérképként.

Ezek beszerzése ma már nem annyira nehézkes, hiszen az összes nagyobb internetes kereső (Google, Bing, Yahoo!, Ask) kínál térképes szolgáltatásokat is. Szükség esetén – természetesen az adott oldal jogi szabályait betartva – lehetőségünk van ezen térképek, műholdas vagy légi felvételek lementésére. Azonban, ha nagyobb terület és/vagy nagyobb felbontású (tér)képét szeretnénk elmenteni, akkor már szükségünk van egy képszerkesztő programra, némi hozzáértésre és nem kevés türelemre – esetleg egy olyan hasznos kis programra, mint a Google Map Buddy, amely elvégzi helyettünk a munka legnehezebb részét.

Az ingyenes Google Map Buddy beépített böngészőablakában lehetővé teszi, hogy az általunk kiválasztott nyelvű és paraméterekkel elindított Google Térkép alkalmazásban megkeressük a lementésre szánt környéket, akár a Google címkeresőjének használatával is. Ezt követően körbe kell jelölnünk azt a területet, amelynek a képét szeretnénk számítógépünkre menteni, majd meg kell adnunk azt az aktuálisnál mindenképpen nagyobb nagyítási szintet, amelyre szükségünk van. A program eközben kiszámolja, hogy a kijelölt terület a megadott nagyítással mennyi 256x256 pixeles képkockából is fog állni. A Create Map Image gomb

megnyomását követően a szoftver letölti a Google szerveréről a szükséges képdarabkákat, majd összeilleszti azokat, levágja a felesleges részeket, végül elmenti az általunk megadott néven PNG formátumba.

Összes erőnye ellenére a programon még van mit fejleszteni: a területkijelölés

nem módosítható utólag, néha hibás darabszám-megállapítás, túl sok képdarab (kb. 1500 fölött) esetén hibajelzés nélkül megszakad a térkép összeállítása.

Letölthető innen:
<http://www.augmentedrealitysoftware.co.uk/gmb.html>

KOS

Mindig a saját utadat járod, nem szeretted, ha befolyásolnak. Most valóban azt teheted, amit akarsz. Ha akarsz, halmozhatod az élvezeteket, ha akarsz, gyűjtheted a sikerélményeket. Igen kellemes híreket kapsz. A szerelemben ugyancsak szerencse kíséri minden léptedet. Azonban egyik-másik barátod csalódást is okozhat.

BIKA

Ha a következő időszakban nagy dolgokat szeretnél véghezvinni, minél előbb kezdj hozzá terveid kidolgozásához. Igaz ugyan, hogy fárasztanak a kirobbanó érzelmi megnyilvánulások, most mégis részed lehet benne. De milyen meglepő, cseppet sem bánod! A suliban akadhatnak kisebb-nagyobb konfliktusok, ezeket azonban könnyűszerrel rendezni tudod.

IKREK

Teszelt-veszelt, lótsz-futsz, szinte meg sem állsz. A szó szoros értelmében még magadról is megfeledekszel. Hiszen a külsőd az utóbbi időben kissé elhanyagolt. Nemcsak érzelmi téren számíthatsz sikerekre, hanem a suliban is jól alakulnak a dolgok. Nagyon fontos, hogy a barátaidról se feledkezz meg!

RÁK

Még jó, hogy hasznos dolgokra adod ki a pénzed, és nem az ablakon dobálsz ki. Az új pozíciódra a társaságon belül nem panaszkodhatsz. Osztálytársaid és barátaid mindenben támogatnak. Azt is észre kell vened, hogy mikor milyen optimistán tekintesz a világra, a szerencse is sokkal inkább a pártfogásába vesz. És valaki a te támogatásodra szorul.

OROSZLÁN

Mostanában rengeteg remek ötletet támad, de rá kell döbbed, hogy valakik szívesen ellopják azokat. Ha szükséges, olyan ravasz is tudsz lenni, mint a róka, és mindenki eszén könnyedén túljársz. Most igazán jól jön ez a szerencsés tulajdonságod. Az életben igen jól haladsz, csak a szükséges óvatosságról nem szabad megfeledekszel.

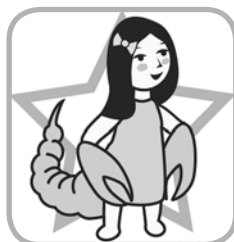
SZŰZ

Minden a lehető legnagyobb rendben megy. Elismernek, irigyelnek, de azért nem akarnak és nem is tudnak ártani. Manővereid sikerrel járnak. Most már csak a szerelmi életed problémáit kell megoldanod ahhoz, hogy teljes legyen az összhang. Igaz, ebben nem vagy olyan profi, most mégis siker koronázza a próbálkozásaidat.

MÉRLEG

Ne hanyagold el azt, akit közelinek tartasz. Önmagadnak is tartozol annyival, hogy befejezd, amit elkezdted. Természetesen ez mindenre vonatkozik, a félbehagyott tervek megvalósítására, és a magánéletben lévő rendezetlen ügyekre is. Hosszabb-rövidebb utazásaid alkalmával sok fontos és érdekes ismeretséget köthetsz. Ezeknek egyike-másika tartós, gyümölcsöző barátsággá válhat.

SKORPIÓ

Csábítanak a lehetőségek, hogy próbára tessed a képességeidet. Úgy érzed, hogy meg kell mutatnod magadnak és másoknak is, hogy mire vagy képes. Igazad van, mutasd meg mindenkinek. Azonban, ha sokat vacakolsz, elhalsz a kínáló lehetőségeket, ezután pedig már késő a bánat. Érzelmi téren kellemes meglepetések várnak. Most rátalálhatsz az igazira!

NYILAS

Élvezed az életet, és füttyülsz rá, hogy körülöttes mások milyen kicsinyesek és kötekedők. Távol tartod magad az ilyen személyektől, és élvezed egy izgalmas személy jelenlétét. Biztos lehetsz benne, hogy a sors rendezte úgy, hogy egymás karjába fussatok. A suliban szűkséged lesz arra a lelki és fizikai többletre, amit most gyűjtesz.

BAK

Leginkább az zavar, hogy minden szinte dőcögve történik. Semmit nem tudsz igazán megszervezni. Egyre többször előfordul, hogy elkésel, vagy más é későn egy fontos találkozóra. Mindezen túltehetned magad, ha másképp szemlélnéd a világot. Egyelőre aligha engedhetsz meg magadnak egy kis pihenést. Az eredmények bőven kárpótolnak, biztosra veheted, hogy semmiről sem maradsz le, hamarosan bepótolhatod ezeket a lemaradásokat is. Az egészségedre fordíts nagyobb figyelmet!

VÍZÖNTŐ

Sohasem szeretted a magányt, mindig élvezted, ha emberek vettek körül. Társaságban pedig különösen jól érzed magad. Előfordulhat, hogy most néha úgy érzed majd, hogy a jóból is megárt a sok. Beleveted magad az élet sűrűjébe, de ha ehhez nincs kedved, hát majd mások belekényszerítenek. Arról ne feledkezz meg, hogy igazságot osztani nem könnyű feladat. Már csak azért sem, mert a bíráskodás együtt jár az elosztással és a megosztással. Ne légy fogadatlan prókátor!

HALAK

Ha pihenésre, szórakozásra vágysz, jól kell beosztanod az idődet. Barátaidban és rokonaiddban szinte vakon megbízhatasz, az idegenekre pedig egyáltalán nem tartozik az, hogy most milyen jól boldogulsz. Sok sikert ígér a sulis, kellemes meglepetések várnak rád.

Divattörténet (5.)

Abroncsszoknya és uniszex

A francia forradalom idején a természetes ruháit utánozták –, de a császárság kezdetétől fokozatosan kezdtek eltérni ettől az eszménytől. A nők újra fűzött hordtak, és megkezdődött a szoknya bővülése. Először egy, majd több alszoknya került alá, később, hogy ez még impozánsabb méreteket ölthessen, lószőrrel merevítették. Súlya ekkor már szinte elviselhetetlen volt. Szerencsére egy jó ötlet megváltotta a divathölgyeket az állandóan rájuk nehezedő tehertől: az acél-szerkezetet, amelyet néhány évvel azelőtt a londoni világkiállításon mutattak be, a női ruhára alkalmazták. Ezzel megszületett a gépi kor első diadala a viselet terén: az abroncsszoknya.

A férfiak öltözködésében maradandóbb változást hozott a forradalom. Míg azelőtt az urak más-más színű kabátot, mellényt és nadrágot hordtak, a polgári viselet szürke és

barna színeivel szinte beleolvadt a környezetébe.

A hölgyek, miután levetették a hordószoknyát, egy ideig turnürel, azaz félkrinollinnal kárpótolták magukat, majd mintegy ellenhatásként, a hosszú, keskeny sziluett, a szűk szoknya jött divatba.

Az első világháború idején sok nő kezdett dolgozni a hadba vonult férfiak helyén. A munkához kényelmes ruhákra volt szükség. A szoknya elkezdett zsugorodni.

Az utolsó nagy változás egyszerre következett be a férfi- és a női divatban. Amire pedig az öltözködés egész története folyamán nem volt példa, a két nembeli fiatalok hajviselete, ruhája annyira hasonló lett, hogy hátulról gyakran nem lehetett megállapítani, hogy az előttünk menő hosszú hajú, nadrágba, színes trikóba, tornacipőbe öltözött tizenéves fiú-e vagy lány. Megállapíthatjuk, hogy a divat – amely az emberiség min-

denkori gondolkodásának, gazdaságának, társadalmának hű tükré – bizony igencsak változó.

Megfigyelhetők időszakos visszaesések, amikor a korábbi idők divatja kerül előtérbe. Tulajdonképpen azt is mondhatjuk, hogy a módi terén sincs sok új a nap alatt.

(Vége)

Szagok és illatok

Büdös, mint a... Te mivel fejeznéd be ezt a hasonlatot? S valójában – az – mitől bűdös? Mi okozza a jázmin, a rózsza és a jácint illatát; s mennyiben különbözik egymástól bódító „aromásuk”?

A szagérzetekben néhány alapvető szag uralkodik, s a szagok többsége ezeknek az alapszagoknak a keveréke. Amerikai kutatók a következő hét alapszagot különítették el: pézsmaszag, kámforszag, virágszerű illat, mentolszag, éterszag, szúrós, valamint bűdös, rothadó szag.

Mindennapi „illatkörnyezetünk” különböző vegyi szerkezetű anyagok sokszoros keverékéből áll, egy-egy jellegzetes alkotóelemére azonban mind önmagában, mind különféle összetételekben könnyen ráismerhetünk.

Az aromás vegyületek családja egyes tagjainak kellemes illatáról kapta a nevét. A család egyik legegyszerűbb tagja a benzaldehid, az egyik közismert illat hordozója: keserűmandula szagú folyadék.

A háziasszonyok kedvelik – a molyok kevésbé – az aromás vegyületek másik közismert képviselőjét, a naftalint, amelynek átható szaga elriasztja a ruházatunkban élősködő lepkéket. Sok kedves virágunk andalító illata származik a virágfakadáskor képződő illékony aromás alkoholoktól és terpénektől. Az utóbbi vegyületcsalád képviselőitől illatozik a narancsvirág, a mandarinolaj és az ibolya. Rokonságban áll ezekkel a

vegyületekkel – jóllehet ez a kapcsolat csak a vegyészek számára szembetűnő – a mentol és a kámfor is.

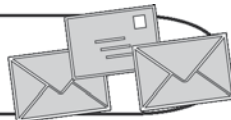
De – sajnos mindennapi tapasztalatból tudjuk – léteznek igazán kellemetlen, magyarán bűdös szagok is, s a kutatók ezek titkait is igyekeznek „kiszaglászni”. Feltételezik – az eddigi térszerkezeti megfontolásoktól eltérően ismét a vegyi rokonságra alapozva –, hogy a rothadáshoz hasonló, kellemetlen szagérzeteket olyan illékony anyagok molekulái keltik, amelyekben kén- vagy nitrogénatom van. Minden háziasszony ismeri a záptojás átható bűzét, amelyet a kénhidrogén okoz.

Különösen kellemetlen szag kíséri a fehérjék bomlását. Az undorító szagot a bomlás során keletkező nitrogéntartalmú vegyületek okozzák, mint például az istállószagot keltő ammónia vagy a hasonló „illatú” metilamin.

A flört

Ha valaki flörtöl, tudjuk, hogy kacérkodik, gyakran szemeztet a másik nem képviselőivel minden komolyabb szándék nélkül. A 18. század derekától azonban a „flirt” (flört) szót csak eredeti jelentésében alkalmazták, azaz meglegetni, meglóbalni valakit.

Ekkortájt történt azonban, hogy egy előkelő londoni fiatal özvegy egy bálon azt a merészséget engedte meg magának, hogy egy időben két ifjú is udvaroljon neki. A hölgy olyan ügyesen lengette az arca előtt a legyezőjét, hogy az egyik férfi sem tudta, mikor szól éppen neki a bájos mosoly. Egy másik hölgynek feltűnt ez a művelet és egy érdeklődő lord kérdésére, mit csinál az említett özvegy, így felelt: Flörtöl – azaz lengeti a legyezőt. De mivel a hölgy a szót meglehetősen gúnyosan ejtette ki, csakhamar egész Londonban flörtölésnek kezdték nevezni a kacérkodást.

Vakáció a Róka-tanyán

Nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy az elmúlt nyáron a Jó Pajtásnak köszönhetően részt vehettem életem első táborozásán, a ludasi Róka-tanyán. A sátorbarnak 25 lakója volt, és öt csapatot ott alkottunk. Nagyon sok barátot szereztünk, néhányukkal azóta is levelezek. A feladatokat csoportonként végeztük. Készítettünk herbáriumot, sóke-rámiát, búzafonatot. Pityu bácsi táborvezető sokat mesélt a körülöttünk élő növényekről, bogarakról és a madarakról. Felvilágosított bennünket arról, hogyan óvhatjuk a természetet, de arról is beszélünk, mivel ártunk

nap mint nap az élőlényeknek. Megismerkedtünk a Róka-tanya néprajzi tárgyival is. Aztán elsajátítottuk a sárkánykészítés tudományát. Nagyon büszke volt a csapatom, amikor mindenki megcsodálta a tanya fölött, a levegőben úszó, hosszú farkú papírsárkányunkat. Szerintem a miénk volt a legszebb. Mindennap volt egy ügyeletes táborlakó, aki segítette a táborvezető munkáját. Estéknként sokat nevtünk a ropogó táborúz mellett, néha nagy távcsővel figyeltük a Tejutat, és megtanultuk a csillagok nevét. Megtanultam merre van észak. A szabadidőben jókat lubickoltunk a Ludasi-tó zöldes vizében. Nagyon tetszett a palicsi állatkert állatmenhelyén tett látogatás, és a kocsikázás a közeli Nosza faluban. Legjobban a délutánokat szerettem, amikor kedvünkre focizhattunk a réten, vagy bújócskázhattunk a tanya udvarán. Ha te azok közé a gyerekek közé tartozol, akik szeretik a természetet, és le tudsz mondani hat napra a tévéről és számítógépről, akkor jövőre ne hagyd ki ezt a kalandos vakációt! A kép a táborozáson készült.

Bajári Viktor, 4. osztály, Miroslav Antić-iskola, Palics

Ada

A Cseh Károly-iskola 5. b osztályának tanulói megválasztották a vezetőséget. Volford Dávid lett az elnök, Hényel Csenge a titkár, Barna Júlia pedig a pénztáros.

– **Hényel Csenge**

Magyarórán a Tom Sawyer kalandjait tárgyalják az ötödikesek. – **Apró Réka**

A németórák igen vidámak, mert a tanulók sokat nevetnek. Igaz, már sok új szót is megtanultak, sőt többen ötöst is kaptak már. – **Lakatos Ágnes**

Az angolórák is jó hangulatban telnek, de azért tanulnak is a tanulók. – **Barna Júlia**
Szerbórán a tanáró kizárólag szerbül beszél, mert gyengén tud magyarul. De ez hasznos is, mert így az osztály többet megtanul. – **Goór Petra**

Történelemből mindenkinek össze kellett állítania a családfát. Le is lehetett rajzolni. – **Komáromi Gabriella**

Földrajzból az égitesteket tanulják az ötödikesek, de már írtak ellenőrzőt is. – **Mészáros Andrea, Farkas Anett**

Matematikából a halmazokat tanulják az ötödikesek. – **Kitli Sándor**

Biológiaórán a laboratóriumi eszközökkel, azaz a mikroszkóppal és a nagyítókkal ismerkedtek az 5. b osztály tanulói. – **Volford Dániel**

Sok nevetéssel telt a legutóbbi rajzóra, mert a tanáró vicceket is mesélt. – **Papilion Csilla**

A tornaórák leginkább futással és focizással telnek. – **Ginder Tamás**

Zenéből már többen kaptak ötöst. Az órák énekléssel és furulyázással telnek. – **Aleksza Annabella**

Az 5. c megválasztotta a vezetőségét. Az elnök Vastag Tímea lett, a titkár Juhász Orsolya, a pénztáros pedig Könyves Regina. – **Vastag Tímea**

A legutóbbi németórán felelés volt. A nem túl nehéz kérdésekre könnyű volt válaszolni. Mindenki ötöst kapott. – **Tóth Teodóra**

Az 5. c-ek is lerajzolták történelemórára a családfájukat. Aki akart, fogalmazást is írt. – **Ludmán Márk**

Az osztály tanulói földrajzórán ellenőrzőt írtak, utána pedig a világról beszélgettek. – **Narancsik Helga**

A legutóbbi matekóra az ellenőrzőre való felkészüléssel telt el. A példák elég nehezek voltak, de azért a tanulók elboldogultak velük. – **Kovács Dániel**

Az 5. c-ek biológiaórán megismerkedtek a mikroszkóppal, valamint a boncolási eszközökkel. – **Narancsik Helén**

Az ötödikesek műszaki órán eddig csak betűket rajzoltak, de a tanáró elmondta, hogy mást is rajzolnak majd. – **Koós Roland**

Informatikán tanultuk, hogy hogyan kell másolni, törölni és beilleszteni egy mappát. Jó óra volt. – **Móricz Tímea**

Az 5. c-ek rajzórán először bemutattak a tanárónak, utána az őskorról beszélgettek. Mivel kicsit csintalanok is voltak, egy picit büntetést is kaptak. De később jó hangulatban folytatták az órát. – **Balázs Patrik**

Mivel az ötödikes fiúk kedvenc sportja a labdarúgás, így a tornaórán főleg fociznak. – **Lévai Erik**

Hittanórán a bibliáról volt szó, valamint a következő órán sorra kerülő ellenőrzőre készültek a tanulók. – **Juhász Orsolya**

Szabadka

A J. J. Zmaj-iskola 4. c osztályának tanulói a legutóbbi hagyományápolási órára a régi közlekedési eszközökről készítettek beszámolót. Volt, aki múzeumban járt, más a nagyszülőket faggatta, sokan az internetet böngésztek. Sok érdekességre bukkantak a kutatás során. Megismerkedtek a számukra igen furcsa járgányokkal, mint például a szekér, a gőzmozdony, a gőzhajó, az omnibusz, a velociped. – **Bencun Mia, Imamović Inesz**

A negyedikesek megkapták az idei első házi olvasmányt. Fekete István Vuk című könyve sokuknak ismerős, mert már látták a történet rajzfilmváltozatát. – **Pap Iván**

Már beszámoltunk arról, hogy természetből igen érdekes kísérleti feladatot kaptunk. A legutóbbi órára kellett elvinnünk a kísérlet eredményét. Van, aki rosszul dolgozott. A kenyérszeletet például nem műanyagzacskóba tette, hanem a napra. Volt olyan eset is, hogy a szülő kidobta a zacskóban penészedő kenyeret. Az órán érdeklődéssel nézegettük a zöld, fehér, szürke, narancssárga, fekete penészfoltos kenyérszeleteket. Reméljük, máskor is kapunk házira ilyen érdekes feladatot. – **Gyórfi Tihamér, Besnyi Botond, 4. c, J. J. Zmaj-iskola, Szabadka**

A finnországi ENO (Eno-Environment Online) környezetvédelmi szervezet szeptember 21-ét faültetési napnak jelölte ki. A világ számos országában ezen a napon pontban délben elültettek egy-egy facsemetét. Szerbiából két iskola kapcsolódott be ebbe az akcióba, egyik a miénk. Az erdőtelepítők faiskolájától kaptott facsemetét a negyedikesek ültették el az iskolaudvarban. Az eseményről beszámolt a YU ECO televízió is. – **Tóth Johanna, 4. c, J. J. Zmaj-iskola, Szabadka**

Barátnő- teszt

1. Örülne, ha a születésnapjára egy tengerimalaccal ajándékoznád meg?
..... pont
2. Mi a legtitkosabb álma?
..... pont
3. Hazavinné-e a kóbor kiscicát az utcáról?
..... pont
4. Melyik a kedvenc tévésorozata?
..... pont
5. Melyik a kedvenc színe?
..... pont
6. Melyik a kedvenc együttese?
..... pont
7. Mi volt a kedvenc kabalája, ami nélkül el sem tudott aludni?
..... pont
8. Kinek a fényképét hordja magánál?
..... pont
9. Mi a hobbija?
..... pont
10. Fél a sötétben?
..... pont
11. Kapott már szerelmes levelet?
..... pont
12. Tudná folytatni a következő idézetet?
„Laci te, hallod-e?
Jer ide, jer, ha mondom,
rontom bontom...”
..... pont
13. Szívesen venne részt egy játékos vetélkedőn a tévében?
..... pont
14. Tudod-e, melyik tulajdonságodat tartja a legértékesebbnek?
..... pont
15. Melyik könyvet olvasta utoljára?
..... pont

A legtöbbször erre mindenki rávágja a választ: Persze, hiszen ő a legjobb barátnőm. Mindennap találkozunk, együtt játszunk, sétálunk, vele megyek a suliba... De ez még sincs mindig így, hiába vagytok sokat együtt, ez még nem jelenti azt, hogy jól ismered a legjobbnak vélt barátnődet. Egyedül válaszolj a kérdésekre, de az értékelésnél szükség lesz a barátnőd segítségére is: közösen pontozzatok! Minden helyes válasz 5 pontot ér.

Értékelés

0–15 pont

A barátságáról való elképzelésed kissé hiányos. Ha igazán szeretnéd, hogy barátnőd legyenek, akkor cselekedned kell! Itt az ideje, hogy jobban megismerd azt, akit barátnődnek választasz! Beszélgetsetek sokat, figyelj oda rá, hallgasd meg a kívánságait, vágyait, segíts a gondjaiban, s ne csak a saját problémáiddal legyél elfoglalva! Figyelmességgel, segítőkészséggel megőrizheted a barátokat.

20–50 pont

Azt nem mondom, hogy a barátnőd nem fontos számodra, hisz nem rossz az eredményed, de van még teendőd. Az igazi barátság mély, őszinte, bizalmi, tartós kapcsolat. Vita, egyet nem értés előfordulhat, de mindent meg lehet beszélni, ha kellő türelemmel és odafigyeléssel fordulsz a barátnődhöz. A sértődés, a hisztizés nem segít.

55–75 pont

Gratulálok! Igazán jól ismered a barátnődet. Ha ő is megoldja a tesztet, és hasonlóan jó eredményt ér el, valószínűleg hosszú életű lesz a barátságotok. Szívből kívánom, hogy mindig legyen melletted egy igazi jó barát!

„Kedves Bizalmas sorok!

Most lettem ötödikes. Van egy fiú az osztályomban, aki tetszik nekem, de nem tudom, hogy mondjam el neki. Mert szerintem, nem szeret engem, hanem egy másik lányt. Pedig szeretnék járni vele. Mit tegyek? Segítsen!!!

CT.95”

Válasz:

Kedves CT.95!

Azt hiszem, te is tudod a választ. Nem sokat tehetsz, hisz ennél a fiúnál még nem jött el a te pillanatod. Most másik lány tetszik neki. És nem is erőltethetsz rá olyan dolgot, amit ő nem akar, bármennyire is szeretné azt. Azt teheted, hogy továbbra is az vagy, aki vagy, egy aranyos ötödikes. Továbbra is köszönj neki, mosolyogj rá, ha van alkalmad, de ne erőszakoskodj sem övele, sem a lánnyal, aki neki tetszik. Használj ki az iskola adta lehetőségeket. Szurkolj neki, amikor focizik vagy kosarazik, legyél vele kedves, amikor csak teheted. Ha egy kicsit is vonzó vagy számára, biztos, hogy felfigyel rád. Azon is gondolkodj el, mit is értesz te a „járás” fogalma alatt. A te korodban nem ugyanazt jelenti a járás, mint mondjuk a nyolcadikosoknál. Az is lehetséges, hogy az osztályodbeli fiúkat még nem érdeklik annyira a lányok, mint titeket, lányokat a fiúk és a szerelem. De emiatt sem kell bosszúsnak lenned. Időközben, amíg nem jön el a te idő a fiúnál, foglald le magad testedzésekkel, nyelvtanulással, járj iskolai szakkörökre. (Ha van olyan, amelyik érdekel.) Olvass minél többet, vedd naplót, amibe beírod örömeidet és bánataidat, játszd nyelvveltségű játékokat, hogy így is csiszolódjon a helyesírásod. Így majd eredményesebb leszel a magyarórákon, különösen a tollbamondások, fogalmazások és a dolgozatok írásakor. Ezekre is nagy szükséged lesz a jövőben, ugyanúgy, mint a szimpátiákra és a szerelemekre is.

„Kedves Bori Mária és a Bizalmas sorok!

Én egy nagyon boldogtalan, 13 éves lány vagyok. Azt állítja mindenki, hogy normális testalkatú vagyok, ám az utóbbi időben sokat híztam, de nem nőttem annyit, amennyit kellett volna. Nem változott semmi nálam, úgy élek, mint mindig, annyit is eszek, mint mindig. Félek, hogy valami komolyabb bajom van, valami hormonos. Úgy hallottam, hogy attól meg lehet hízni. Mostanában fogyókúrázok. Jól teszem? Az is a gondom, hogy amióta fogyózk, másra sem tudok gondolni, csak a finomságokra, amiket szeretek. Mit csináljak? Folytassam?

Válasz:

Kedves Ciki!

Ciki dologba keveredtél, ami nem tőled, hanem a testedtől, a természettől, vagyis a biológiától függ. Tudnod kell, hogy gyermekkorban a növekedés lépcsőzetesen történik. A gyerekeknél (mert te még mindig az vagy – ha tetszik, ha nem!) előbb általában a testsúly gyarapszik egy ideig, utána leáll, ezután következik a növekedési fázis, amikor megnyúlik, megnő az egyén, és ez így megy egészen felnőttkorig, amíg le nem áll a növekedés. Ez egyénileg különböző időben történik. Vannak korán érő, és vannak később érő egyének.

Ciki”

Van, aki már 17-18 éves korától nem növekszik, de vannak olyanok is, akik még 24-25 éves korukban is hozzáadnak 1-2 centit a magasságukhoz. A másik dolog, ami nálad történik, az tényleg a hormonokkal kapcsolatos. A nővé válás folyamatoként, a női hormonok hatására ugyanis megnőnek a mellek (ez zsírszövetnek számít), és a csípő köre is rakódik egy-két centi, idomaiddal teltebbek, kerekesebbek lesznek. (Itt is zsírszövet képződik.) Ez létfontosságú a hormonális beérés szempontjából, és a női szervezet normális működése miatt is. Emlékezz csak vissza a híres Madonna életútjára. A sok fogyástól és tornától elvesztette a menstruációját, és ha gyermeket akart, meg kellett neki egy kicsit híznia. Természetesen, ha túl sokat híztál, vizsgáltsd meg magad. Az orvosok dolga, hogy megállapítsák, mi ennek az oka. A te korodban az orvosi ellenőrzés nélküli fogyókúra veszélyes lehet, mert ha nem viszel be minden szükséges tápanyagot a szervezetedbe, hormonzavar vagy ásványianyag-hiány miatt nem fejlődhetsz rendszeresen, és később egészségügyi problémáid lehetnek. Fogyókúra helyett inkább mozogj, tornázz. Sportolj heti 2-3 alkalommal, és garantáltan nem fogsz elhízni. A szép tartásról és a testformákról még nem is szóltam.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nem bírom tovább a barátnőmet! Ő magassabb, szebb és csinosabb is nálam, buknak rá a fiúk. Ha vele vagyok, engem senki meg sem lát. Mellette jelentéktelennek érzem magam. Jó lenne, ha legalább valamiben egyformák lennénk! Neki is van valamilyen problémája velem, mert célozgatott, de nem tudom, hogy mi. Sokszor a sírás kerülget, és rosszkedvem van miatta. Nem akarok többé a barátnője lenni, de nem tudom, ezt hogyan fogadja. Vagy tartsam inkább magamban? Mit tegyek? Adj tanácsot!

K. L. M.”

Válasz:

Kedves K. L. M.!

Az első lépésként tisztázd le magadban, hogy melyek a jó oldalaid, tulajdonságaid, ami miatt érdemes veled barátkozni, és ami miatt, ez a barátnőd is még mindig veled van. A második lépésben folytassatok őszinte beszélgetést a barátnőddel. Tudnia kell, hogy te hogyan érzed magad, és miért látod ennél sötétebben a dolgokat. Ő is vár erre a beszélgetésre, mert már célozgatott is rá. Nagy a valószínűsége, hogy átmeneti nehézségekről van szó a barátságotokban. Előfordult ez már másokkal is. Jó lenne, ha valakivel, esetleg az iskolapszichológussal, ha van, megbeszelnéd a dolgodat, mert a magadról alkotott gondolatok és kép kivetítődik a viselkedésedre és a másokkal való kapcsolatodra is. Serdülőkorban megtörténik, hogy felborul a lelki egyensúly az önmagadról alkotott és a mások által visszatükrözött kép között. Addig se zárkózz be a szobádba önmagadat sajnálva, és gyűlölve a barátnődet amiatt, amiről ő maga nem tehet. Kezdj el mozogni, sportolni, adj magadra, legyél ápolat. Igyekezz jól tanulni. Ha kinyílsz, jobban fogod magad érezni a saját bőrödben, sikerebb és boldogabb leszel. És ne feledd, a sikerek nem jönnek maguktól, még a barátkozásban sem! Szentén nagyon fontos, hogy ne járkálj komor ábrázattal a világban, mosolyogj! És majd visszamosolyognak rád. Hogy milyen is lesz az? Majd meglátod te magad.

A tengeri holló

Egyszer egy kis veréb magányosan búslakodott a fész-
kén, mert várta, de hiába várta a párját, az csak nem tért
haza. Odszállt egy holló, és megkérdezte:

– Miért sírsz, veréb?

– Siratom a páromat, elszállt, és nem tért haza. Nagyon
szerettem őt, mindig pompás kukacokkal etetted engem.

– Ne búslakodj tovább, inkább gyere hozzám feleségül.
Nézd, milyen szép nagy csőröm, milyen hosszú szakállam
van, és nézd, milyen előkelően tudom forgatni a fejemet! És
látod, milyen széles a szárnyam? Ha feleségül jössz hozzám, a
szárnyam alatt alhatsz, s finom falatokkal etetlek.

– Nem leszek a feleséged. Nem tetszik nekem a nagy cső-
röd, a hosszú szakállad, sem ahogy a fejedet forgatod! Nem
akarok a szárnyad alatt aludni, nem akarok tőled finom fala-
tokat!

A holló elszállt, megkereste a vadludakat. Úgy érezte, nem
lesz nyugta, míg feleségre nem talál. De a vadludak megriad-
tak, és szétröppentek, mikor meglátták a hollót; mire odaért,
már csak két vadliba tollászkodott a parton. Így szólt a holló
a vadludakhoz:

– Feleségül kértem egy ostoba verebet, de az nemet mon-
dott. Szívesen feleségül vennélek benneteket.

– Rosszkor jöttél, holló – mondták a vadlibák. – Éppen
most indulunk útnak, átkelünk a tengeren.

– Veletek megyek! – örvendezett a holló.

– Ugyan, hogy jöhetnél velünk? A tengeren most nem
úszik jéghegy, hol pihennél hát meg útközben? Te nem tudsz
leszállni, és a víz tükrén lebegni, ahogyan mi pihenünk útköz-
ben!

– Akkor is veletek tartok! Majd a levegőben pihenek!

Nyomban feleségül vette a két vadlibát, s mikor azok fel-
röppentek, elszállt velük a holló is. Hármában röpültek egy
ideig, de aztán a holló fáradt lett, nagyon fáradt.

– Gyorsan, gyorsan! – kiáltozott rémülten. – Csináljatok va-
lamit, hogy leszállhassak, pihenhessek! Álljatok egymás mel-
lé, simuljatok egymáshoz a vízen!

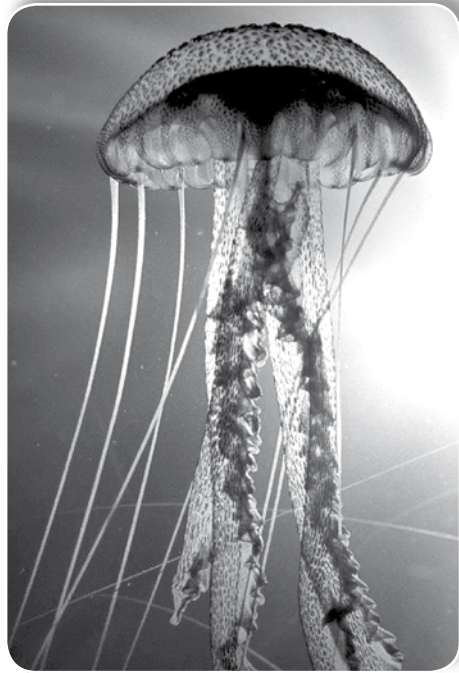
A két vadliba feleség úgy tett, ahogy a holló mondta. Egy-
másához simultak a tenger tükrén, a holló meg rájuk telepe-
dett, s elaludt.

Közben a vadliba feleségek meglátták, hogy társaik egyre
messzebb és messzebb szállnak fönt a magasban. Lerázták
hátukról az alvó hollót, s ők is fölroppentek, mentek a társaik
után.

– Jaj nekem! – rikoltozott a holló. De többet aztán nem
szólt, nem szólhatott, mert elmerült. Később, amikor magá-
hoz tért, partra vetődött. Az ő fiókáiból lett aztán az első ten-
geri holló, mely már a víz színén is meg tudott pihenni, ha
hosszú útjában kifáradt.

Indián népmese

Illusztráció: Jankovics Mária

Tudod-e?

dezik. A kellemetlen találkozás után a bőr rögtön megduzzad, kivörösödik, a méreg mennyiségétől függően jó darabig ég, viszket. A medúzák tehát korántsem veszélytelen állatok.

Miért hullanak ki a tejfogak?

Az első fogak csecsemőkorban nőnek ki, amikor a baba még szopik. Ezért nevezik őket tejfogoknak. A tejfogak aprók, fehérek, és nem tudnak tovább nőni. Miközben a gyerek növekszik, vele nő a feje, álla, szája. A tejfogak azonban kicsik maradnak, és messzebb kerülnek egymástól. Hatéves korban elkezdnek sorban kilazulni és kihullani, hogy helyet adjanak a nagyobb fogaknak.

Mi volt előbb: a tudomány vagy a technika?

A tudomány csak az írás feltalálását követő időben alakulhatott ki, mert írás nélkül pontos, lerögzített tapasztalatok nem gyűlhetek össze, és így nem kerülhetett

sor ezek általánosítására sem. Termelés azonban már addig is volt, sőt olyan találmányok is születtek, mint a kerék, a csónak. Tehát technika előbb volt, mint tudomány. Persze a tudomány kialakulása visszahatott, mégpedig rendkívül termékenyítő módon a technika fejlődésére. A technika fejlődése egyre gyorsabb lett, és hatóereje is szédületesen megnőtt a tudomány befolyása alatt.

Mi a mágnesesség?

A mágnesesség egyes anyagoknak az a tulajdonsága, hogy vas- és acéltárgyakat magukhoz vonzanak. Mesterségesen a mágneset vasból vagy acélból állítják elő. A mágneses hatás a legerősebb a mágnes sarkain, a mágnes középső keresztmetszete pedig semleges. A közepén eltört mágnes mindkét darabja ismét kétsarkú mágnes lesz. A középpontjában szabadon alátámasztott mágnes úgy helyezkedik el, hogy egyik sarka észak, a másik dél felé mutat. Az egymemű sarkok taszítják, a különneműek vonzzák egymást. A mágnes idővel gyengül. Ezt a gyengülést elkerülhetjük, ha a mágnes sarkait vasdarabbal kötjük össze.

Veszélyes állat-e a medúza?

A harang vagy gomba alakú, kocsonyás testű állat szinte minden tengerben honos. Testének 97 százaléka víz, ez segíti elő mozgását. A medúzák testét az élelemszerzésre és védekezésre egyaránt használatos csipős, mérgező anyagot termelő csalánsejtek borítják. Ezek érintésre kipattannak, és ezzel egy időben vágódnak ki és ejtenek apró sérüléseket azok a szigonyban végződő fonalkák, amelyek méregtartalmukat az áldozatba fecsen-

Minden életműködés forrása

Testünk hatvanöt százaléka víz, nélküle nincs vérkeringés, emésztés és nem működik a hormonháztartás. Már akkor szomjasak leszünk, ha vízkészletünk fél százalékkal csökken. Nem jó tehát, ha az ivással addig várunk, amíg szomjúságot jelez a szervezet. Hogy mennyire kívánjuk az ivást, az függ étkezési szokásainktól, korunktól, súlyunktól, de az általános folyadékigény két és fél liter naponta, amelyben benne van a zöldségek, gyümölcsök, főtt étel víztartalma is. Nem mindegy azonban, hogy miből áll össze ez a mennyiség. A legjobb folyadék a tiszta víz, aztán az ásványvíz, de mindig ellenőrizzük az összetételét. Inkább a kálium és magnézium legyen benne túlsúlyban a nátriummal szemben. Valódi ásványvíznek pedig csak az számít, amely legalább 1000 mg ásványi anyagot tartalmaz.

T.

Szólásmagyarázat

Ráncba szed

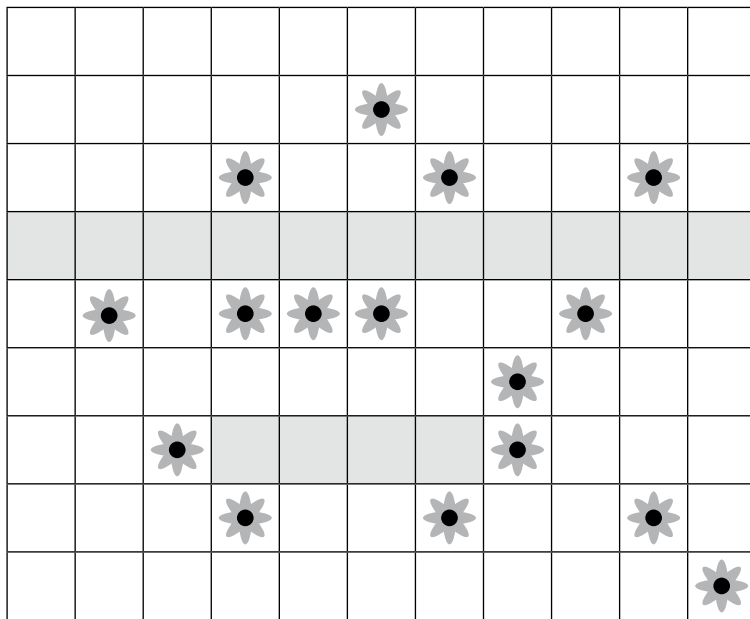
A köznyelvben csak „megfegyvelmez, megrendszabályoz” jelentésben él ez a szó, némely nyelvújításban azonban „megver, megfenyít” értelemben is használják. A szó eredetére ez a régi – a 19. század közepéről feljegyzett – teljesebb alakja derít fényt: „Ráncba szedni a gatyát: szigorúan fogni valakit.”

Abban az időben, amikor a cseléd- és pásztorféle ember még télen nyáron gatyában járt, és nadrágot egyáltalán nem viselt, de még újabban is, ott, ahol a bő gatyá megmaradt a parasztemberek nyári viseletének, a kemény házivászonból készült lábravalónak egyenes ránkocba szedése alapos hozzáértést, erőt és ügyességet kívánó foglalatosság. A gatyába ugyanis nem belevasalják a ránkocokat, hanem pusztán kézi erővel úgy rögzítik a hajtásokat, hogy azok

vasalás nélkül is éppúgy benne maradnak a fehérneműben egészen a következő mosásig, mintha valami modernebb eljárással tették volna „berakottá”. Néhol, például Bereg megyében még széles, lapos, tűszerű eszközt, ún. gatyaszedő fát is használnak a gatyá beráncolásához. Míg a két szárát egyenes ránkocba hajtogatják, a kemény vásznat erős kézzel kell fogni, hogy vissza ne ugorjanak a hajtások. A gatyá ránkocba szedésének ez az eljárása azért válthatott a féltelenkedő emberi indulatok megrendszabályozásának a jelképévé, mert e művelet során is keményen kézen kell tartani az anyagot. A szó nyelvújrási „megver” jelentése pedig nyilván arra vezethető vissza, hogy néhol székhez való csapdosással, veréssel puhítják a ránkoc gatyát vagy pendelyt.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Két barátó beszélget:

- Nem szeretnék a bőrödben lenni - mondja az egyik.

- ...

A választ megtudod, ha a megadott szavakat, betűhalmazokat beírod az üres rácsba.

Kétbetűsek: AL, EB, ÉO, ÉS, FA, GŰ, HA, LF, LO, MC, MT, ÓL, RE, TE.

Hárombetűsek: ANA, EÉF, ENE, KEN.

Négybetűsek: ERŐS, ÉGNE, ÉHEN, ÉLET, JETI, KATI, LEÉR, NEON, ZENE.

Ötbetűsek: SZELI, SZÉRŰ, ZETOR.

Hatbetűs: ÜTEMES.

Hétbetűs: ELSEJÉN.

Nyolcbetűs: PILLANAT.

Kilencbetűs: SZENDEREG.

Tízbetűs: GRAVITÁCIÓ.

Tizenegy betűs: SZÜLETÉSNAP.

Betűrejtvények

1

H			
		AT	
SZ			

 2

P			
		TY	
O			

 3

H			
		LÉ	
SZ			

 4

F			K
		OTT	
O			CS

Skandináv rejtvény (27.)

Ebben a rejtvényben a karikatúra szövegét kell megfejteni.

	ELRENDEZŐDŐ	REVÜ-TÁNCOSNÓ	KIS KERESZTUTCA	NEM RÉGI	ELÉBE	ELPÁHOL	
	NORD	-RA, ...	DADOG	G. D.	FESTŐ-SZERSZÁM	C. G.	
	FOKHAGY-MADARAB KI, SZERBŰL	L. B.		Í. S.	A JÓ BORNAK NEM KELL KÖSTÖL	TELJES FORDÍTVA	
		VÉG NÉLKÜL FOG		SÉRÜLÉS	NEMESGÁZ	TIBET	
AUSZTRIA	499	LÁSZLÓ FERENC	EME	IDŐT ... RÁ			
			NUMERO				
THAIFÖLD	500	DÖNGICSEL		PESTI EGYETEM		A VÉGÉN SZÓLT	
	A KÖZELLEBBIT	JELEZ		IGEKÖTŐ		LÉGY LÁRVÁJA	
IGEN HANGZÓI		MAJDNEM DIÓ	ZÉRÓ	KUTYÁJA		SZERB SZEMÉLYES NÉVMÁS	ÉSZAK
		E. I.	KUTYA	MAGAM		HAMIS	MOZI KÖZEPE
SZERÉNY, SZEMÉRMES			LÉTEZIK		FIATAL NŐK		
			NÉVELŐ		KELET		
				KÁLIUM	50	KERGET	

Szókereső

A	I	K	R	T	Á	Z	F
B	D	R	N	E	M	S	Z
R	U	S	Z	P	Ö	K	Y
F	G	H	I	I	K	M	N
O	Y	P	R	S	S	Z	T
U	E	V	Ü	V	Z	P	E
É	Z	Ő	N	E	H	É	Z
B	E	S	P	B	C	G	F

Négy értelmes szót kell találnod, és azokat helyes sorrendben összeolvasnod. A szavak vízszintesen és függőlegesen helyezkednek el.

Minirejtvény

1				2
	✿	✿	✿	
	✿	3	✿	
4	5		✿	
6		✿	7	
8		✿	9	
10				
11		✿	12	
13		✿	14	

Vízszintes sorok:

1. Marokkó fővárosa,
4. Ilona névváltozata,
6. Kicsinyítő képző,
7. Ragadozó hal,
8. Cipészsorszám,
9. Serény végei!
10. Kis László,
11. Igevégződés,
12. Fél ökör,
13. Étélizesítő,
14. Szerb igen.

Függőleges sorok:

1. Ilyen párt is van,
2. A toronyba beépített időmérő,
3. Kötőszó,
5. Letevő,
7. Gáztömeg, amelyből a bolygórendszer kialakult.

	K	A	R	
	E	R	C	
	É	G	E	
	L	L	E	
	M	I	R	
	L	L	Í	

Se eleje, se vége

Pótold a hiányzó betűket elöl és hátul, s máris meglesz az eredmény.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1			2			3		
F	Ü	L	I	N	I	T	S	P
E	✿	E	D	✿	G	A	✿	R
L	Ü	M	O	R	Á	I	A	C

Mindhárom ábrában egy-egy énekesmadár nevét kell megtalálnod. A rejtvényt a lóugrás szabályai szerint fejtssd.

Betűpótlás

1.. P.L .TC.. F..K

2.K.NCSK.R.S. K.SK.DM.N

Pótold a hiányzó magánhangzókat! Két irodalmi mű címét kapod: az első írója Molnár Ferenc, a másodiké Móra Ferenc.

A 26. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Mert maga valahogy olyan közülünk való.

Betűrejtvények

1. nagyon szép, 2. pár szál virág, 3. falánk, 4. kopár

Szóbetoldó

KAP

Keresztszavak

Vízszintesen: alkudozik, meglebben, kikanalaz.

Függőlegesen: indulatos, mindenütt, akrobaták.

Csupa E!

1. feles, 2. eresz, 3. lecke, 4. esket, 5. szett

Lóugrásban

baracklevár

Egy kis logika

A keresett szám 22. A háromszög alsó számait összeadjuk, majd az összegből kivonjuk a felső számot.

A 25. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

AZ OKOS EMBER ELŐBB TESZ, AZTÁN BESZÉL.

Könyvjutalmat kap

Ander Patríciaa, Csantavér

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta
Fazekas Attila

Dunnotar
a levegőből

Ezt tessék meghódítani!

Skótságban (4.)

Pitmeddent hiába keresitek a földrajz-könyvben vagy az atlaszban, talán még az útikönyvekben sincs benne (viszont a Google Earth kapásból ráközelít!). Rendkívüli szépsége miatt azonban megér egy délelőttöt!

Aberdeentől 15 mérföldre (kb. 20 km) északra található, az azonos nevű falucska szélén. Egykor farm lehetett, mert a csodálatos kert mellett – főleg ennek megcsodálására jön ide naponta több turista, mint ahány Újvidéken és Szabadkán összesen megfordul – egy kis farmmúzeum is várja a látogatókat, annyira élethűen berendezve, hogy az egyik szobába belépve nejem viszahőköl: itt valaki alszik az ágyban! Persze, nem volt az más, mint az egyik farmert mintázó, élethű viaszbáb.

Maga a kert (érdemes valóban rákeresni a Google Earth-en, nagyon szépen látszik a műholdfelvételen) több részre oszlik, és a Fyvie-kastély kertjével ellentétben itt sem káposztát, sem articsókát vagy más zöldségféléket nem láttunk, csak csodálatos díszkertet, a szegélyező falakra viszont itt is ráfeszítették a sokféle körte- és almafát. De mennyit! És hány féléket – mindegyiknél apró fémtáblán ott áll a felvilágosítás: milyen fajta is ez?

A megfeszített gyümölcsfákon kívül itt a (metszéssel és más praktikákkal) csodálatos formákká alakított sövények és fasorok, piramisokká formált ciprusfák tetszettek. Vajon hogy tudnak megélni ezen a hűvös és éghajlatú vidéken? Igaz, télen viszont ritkán van mínusz, így a kifagyás biztosan nem fenyegeti őket...

Délelőtt-déltájít Pitmeddenben szép időnk volt, persze skót módra: hűvös, de a nap elő-elő bújít a felhők közül. Délutánra viszont, mire Stonehavenbe értünk (ez Aberdeentől délre van, az Északi-tenger partján) már igencsak lehűsült, és a szél is föltámadt. A bolondnak azonban szerencséje van: minket is kedvelhettek az égiek, mire megközelítettük a sziklaszirt tetején fekvő Dunnotar-kastélyt (pontosabban: az óriási várkastély romos maradványát), a nap ismét kisütött, és teljes fél órán át ontotta ránk melegét!

Dunnotar kastélya a skótok viharos történelmében nagy szerepet játszott: itt élt többek között William Wallace, Mary skót királynő, Montrose márkija, aki II. Károly (Charles II.) néven később király lett – csupa jeles név, az ország történelmének fontos alakjai. A hozzá kapcsolódó legna-

gyobb haditett mégis az volt, amikor az erődítmény kicsiny helyőrsége nyolc hónapig ellenállt Cromwell hadainak (lásd a tévében a most menő sokrészű angol történelmi sorozatot, a Tudorokat!) és megvédte a Skócia dicsősége névre hallgató koronagyémántokat, valamint magát a koronát és a jogart, melyek ma az Edinburgh-kastélyban láthatóak.

A várkastély romos állapotában is lenyűgöző! A tenger föléd meredő magas sziklaszirtre épült, azt szinte teljesen elfoglalja, esélyt se adva bármilyen ellenségnek, hogy a falakat megmássza vagy megbontsa, hát-só bejárat pedig egyszerűen – nincs.

Amiből viszont rengeteg van: üregi nyúl! Ameddig a szem ellát – innen pedig nemcsak a tenger feléd látni messzire, ha lehetséges lenne, talán Norvégia partjait is láthatnánk, mert azok vannak a túloldalon, hanem a szárazföld lankás dombjait is messzire belátni –, mindenütt nyúlüregek előtt békésen legelészó, a bokrok, cserjék hajtásait rágszáló nyuszik üldögélnek, egy csöppet sem zavartatva magukat a turisták (immár teljesen békés) hadai által...

Lennert Géza

Pitmedden Garden

Falra feszített körte

Miley Cyrus díva lesz

A VH1 zenei tévécsatorna minden évben megrendezi a Divas Live című műsort, melyben a világ legjobb énekesnői – ha úgy tetszik dívái – röffenek össze egy hatalmas koncert erejéig.

A jelöltek az idén a következők: Adele, Kelly Clarkson, Leona Lewis, Miley Cyrus.

Pikáns. Valahogy az utóbbi név nem éppen illik a felsorolásba. Nagyon szeretjük Miley-t, de azért 16 évesen dívának állni, az enyhe romantikus túlzás.

Az eseményre egyébként szeptember 17-én kerül sor a Brooklyn Academy of Musicban, aki esetleg elmenne...

Szobrot készítettek a teniszbajnokról

Újabb hírességgel bővült a New York-i Madam Tussads Viaszmúzeum. A híres teniszezőnő, Serena Williams viasmása került a többi szobor közé. Az átadáson természetesen az igazi Serena is megjelent, s büszkén ölelgette „önmagát”. Így, ahogy egymás mellett állnak, biztos állíthatjuk, hogy az alkotás tökéletesre sikerült. Bátran lehet vele fényképezkedni.

Világsztár verte át a magyar kedvencet

Nem sokan mondhatják el magukról, hogy egy valódi világsztárral dolgozhatnak együtt, azt pedig végképp nem, hogy a szóban forgó csillag még egy életre szóló élménnyel is megajándékozza az illetőt, Hujber Ferenc azonban így járt. A magyar színész a Kutyaszorítóban és a Kill Bill kultikus alakjával, Michael Madsannel kezdett közös forgatásba itthon, Vinnie Joneszal az oldalukon, a Magic Boys című produkcióban. Ferit azonban utolérte a végzete, a Kész átverés őt sem kímélte: a cinkos pedig maga Michael Madsen lett:

– Volt egy táncpróbánk, és a koreográfiára neki kellett rábólintania. Mi beleadtunk mindent, ő azonban rendkívül csalódott volt, és nagyon lehúzták a teljesítményünket. Úgy nézett ki, hogy bukik a szerepem – mesélte vendégünk Müller Attilának, majd hozzátette, meg sem fordult a fejében, hogy átverés áldozata, ráadásul már a legrosszabbra gondolt, külföldön ugyanis látta, hogy ilyen volumenű dolgokon akár egy színész további karrierje is zátonyra futhat.

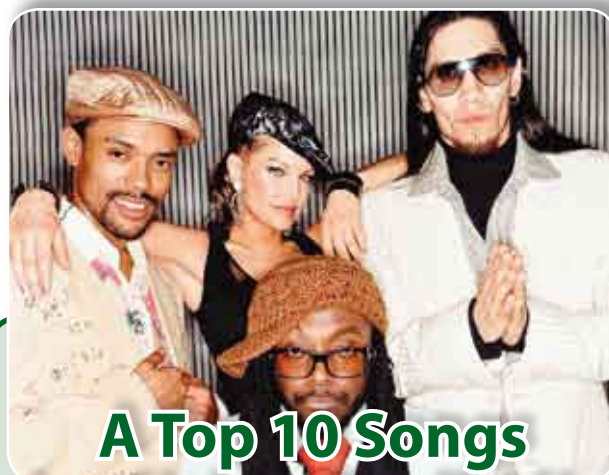
– Teljesen élethű volt. Ha magyarok csinálják, tuti levágom, de Michael alakítása tökéletesen azt tükrözte, amit láttam már nem egyszer.

Feri első alkalommal esett a Kész átverés áldozatául, azonban reményei szerint ez volt egyben az utolsó is, az izgalmas percek pedig mindenki láthatta az RTL Klubon.

Kirobbanó formában tért vissza a sztár

Sikító rajongók, autogramvadászok veszik körül Robbie Williamst, akár csak a régi szép időkben. Az énekes jobb formában van, mint valaha, interjúkra, sajtótájékoztatókra jár, a képen éppen a londoni Radio 1 előtt adja meg magát a rajongóknak. Állítólag új szerelme van, akinek sok köze van ahhoz, hogy az egykori Take That-tag újra csúcsformában van, már legújabb klipjét is leforgatta.

A Top 10 Songs legújabb sikerlistája

1. I Gotta Feeling: Black Eyed Peas
2. Use Somebody: Kings Of Leon
3. You Belong With Me: Taylor Swift
4. Boom Boom Pow: Black Eyed Peas
5. Party In The U.S.A.: Miley Cyrus
6. Down: Jay Sean Featuring Lil Wayne
7. Poker Face: Lady GaGa
8. Fire Burning: Sean Kingston
9. New Divide: Linkin Park
10. Fallin' For You: Colbie Caillat

Top 20 (magyarországon eladott lemezek)

1. KÁRPÁTIA: Szébb jövőt
2. SZABÓ ESZTER: Colorpop
3. LADY GAGA: The Fame
4. MAGNA CUM LAUDE: 999
5. MUSICAL: Szép nyári nap
6. MICHAEL JACKSON: Essential Michael Jackson
7. EROS RAMAZZOTTI: Ali E Radici / Alas Y Raices
8. MICHAEL JACKSON: King Of Pop
9. OCHO MACHO: El Mundo Fantastico
10. THE BLACK EYED PEAS: The E.N.D.
11. CSEH TAMÁS: A dal nélkül

12. MICHAEL JACKSON: Thriller – 25th Anniversary Edition
13. FILMZENE: Mamma Mia!
14. CSEH TAMÁS: Esszencia
15. FILMZENE: Hannah Montana
16. NÓTÁR MARY: Érzések
17. L.L. JUNIOR: Álmatlanság
18. FILMZENE: Hannah Montana 3
19. MICHAEL JACKSON: Bad
20. LORD: Szóljon a Lord – Best Of

Tót Emese

Lipták Ramóna

Szobonya Tamara

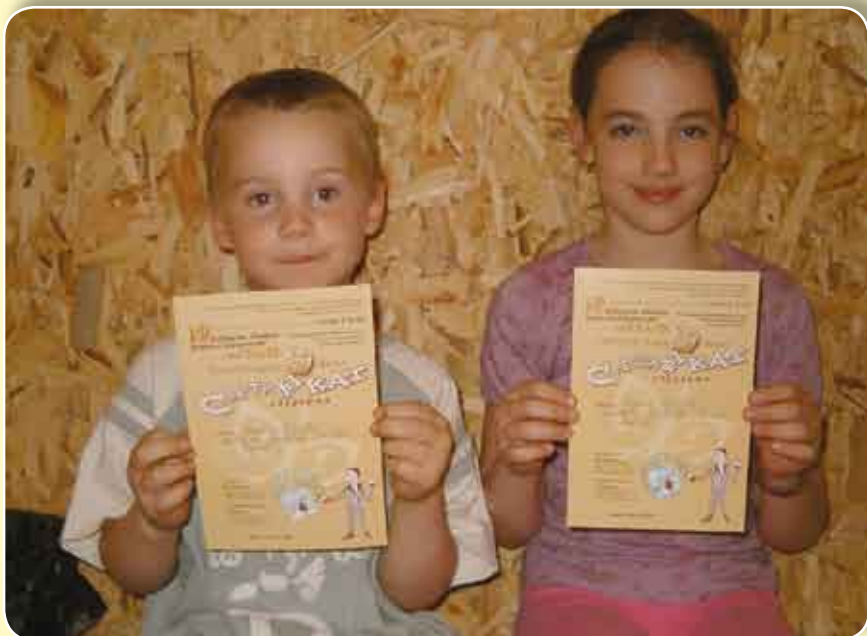
Ukrajnában, Harkov városkában minden második évben meghirdetik az 5-től 10-ig elnevezésű nemzetközi rajzversenyt.

Az EmArt műhely növendékei igen szép sikerrel szerepeltek. A legeredményesebb Tót Emese volt, aki különdíjas lett. Érmét és oklevelet kapott, rajza a katalógusban is megjelent.

Oklevelet kapott még: Rác Gyöngyi, Ivana Savković, Lipták Ramóna, Ivona Sarvak, Stefan Uzelać, Szobonya Tamara és Jelena Evetović.

A beküldött minőséges munkákért a műhely is díjban részesült.

GME

Stefan Uzelać és Ivona Sarvak

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■